

ŠIAULIŲ UNIVERSITETAS

MENŲ FAKULTETAS

DIZAINO KATEDRA

RAMUNĖ IGORIUTĖ

Dailės (oda) magistrantūros studentė

INTERJERO OBJEKTŲ GRUPĖ

IŠMINTIES TALPYKLOS

MAGISTRO DARBAS

Darbo vadovas:

Doc. Albinas Kavaliauskas

Recenzentas:

Doc. Gražina Šimoliūnienė

Šiauliai, 2016

ŠIAULIAI UNIVERSITY

FACULTY OF ARTS
DESIGN DEPARTMENT

RAMUNĖ IGORIUTĖ

Student Master's degree of Art (Leather)

INTERIOR OBJECTS GROUP

INFOBOXES

MASTER'S WORK

Research supervisor:

Assoc. Prof. Albinas Kavaliauskas

Reviewer:

Assoc. Prof. Gražina Šimoliūnienė

Šiauliai, 2016

PATVIRTINIMAS APIE ATLIKTO BAIGIAMOJO (BAKALAURO / MAGISTRO) DARBO SAVARANKIŠKUMĄ

2016-01-20

Šiauliai

Aš, Šiaulių universiteto (toliau – Universitetas), Menų fakulteto

Dailės magistrantūra (specializacija – oda)

(programos pavadinimas)

Studentas (-ė) Ramunė Igoriutė,

(studento vardas, pavardė)

Patvirtinu (patvirtiname), kad įteikiamas baigiamasis darbas (*bakalauro, magistro darbo pavadinimas*): **INTERJERO OBJEKTŲ GRUPĖ „IŠMINTIES TALPYKLOS“** yra:

1. Autoriaus (autorių) atliktas savarankiškai ir sąžiningai, jame nėra pateikta kitų autorių medžiagos kaip savos, nenurodant tikrojo šaltinio.
2. Atliktas savarankiškai ir nėra pateiktas kitam kursui šiame ar ankstesniuose semestruose.
3. Nebuvo to paties autoriaus (autorių) naudotas, pristatytas ir gintas kitoje mokymo įstaigoje Lietuvoje ar užsienyje.
4. Yra parašytas remiantis akademinio rašymo principais ir susipažinus su rašto darbų metodiniais nurodymais. Nepateikia nuorodų į kitus darbus, jeigu jų medžiaga nėra naudota darbe.
5. Nėra kitų autorių darbų, jeigu jie nėra nurodyti darbe.
6. Pateiktas visas panaudotos literatūros sąrašas.

Man žinoma, kad už nusirašinėjimą, plagijavimą, kitokį nesąžiningumą ir apgaulinėjimą per atsiskaitymus, atliekant įvairius darbus ir egzaminų sesijos metu baudžiama: neleidžiama perlaikyti egzamino, reikia iš naujo kartoti dalyką (modulį), gali būti šalinama iš Universiteto (dekano teikimu rektoriaus įsakymas).

Ramunė Igoriutė

(studento vardas, pavardė)

(parašas)

PATVIRTINIMAS APIE ATSAKOMYBĘ UŽ LIETUVIŲ KALBOS TAISYKLINGUMĄ ATLIKTAME DARBE

Patvirtinu lietuvių kalbos taisyklingumą atliktame darbe.

Ramunė Igoriutė

(studento vardas, pavardė)

(parašas)

SANTRAUKA

Magistro darbą sudaro teorinis aprašas, kūrybinė dalis – interjero objektų grupė – „IŠMINTIES TALPYKLOS“ ir darbo video pristatymas. Išsikeltas tikslas – išanalizavus informacinius šaltinius, atskleisti funkcinius, estetinius odos meno kūrinių ypatumus bei suprojektuoti ir įvykdyti interjerui skirtą meno objektą – erdvinę odos kompoziciją. Interjero skulptūrinę grupę sudaro devyni dėžės formos moduliai. Pagrindinė idėja – sukurti erdvinę kompoziciją, kuri meno plastine kalba perteiktų pagrindinę, materialaus ir kartu dvasinio kultūros paveldo išsaugojimo idėjos svarbą ir kartu tarnautų, kaip dekoratyvinis prasmingas interjero akcentas. Jie pagaminti naudojant natūralią odą. Šis tūrinis objektas gali būti puikus interjero aksesuaras, suteikiantis aplinkai jaukumo, šilumos ir taurumo.

Poreikį sukurti, dekoratyvias knygas ir dėžes primenančių objektų grupę, paskatino siekis atkreipti visuomenės dėmesį į tradicinės knygos, kaip patikimos ir ilgaamžės informacijos talpyklos svarbą.

Teorinėje darbo dalyje analizuojama rašto kilmė ir vystymosi chronologija, teksto panaudojimo ir interpretavimo taikomojo meno kūriniuose galimybės bei tradicinių trimačių ir šiuolaikinių meninių interjero objektų sprendimai.

Šia kompozicija siekiama perteikti knygos, kaip materialaus ir dvasinio žmonijos kultūros paveldo saugotojos reikšmę, plėtoti erdvių kompozicijų universalumo, pritaikomumo, rašto simbolių panaudojimo meno kūriniuose galimybes. Visais laikais žmogaus gyvenimas neįsivaizduojamas be knygų – informacijos saugyklų, kurios – simbolizuoja paslaptį, gyvenimo išmintį. Sąvoka talpykla gali būti suvokiama ir vertinama daiktiškai ir labai simboliškai. Įvairiais laikais buvo naudojamos įvairios dėžės, dėžutės, skrynios, tačiau šiuolaikinė jų paskirtis gali būti suvokiama ir abstrakčiai, būti dar labiau įvairialypė ir menama, tarnauti kaip konceptualus meno objektas.

Atliekant magistro darbą buvo pagilintos, tūrinių ir erdvių formų projektavimo, modeliavimo, konstravimo, specifinės odos technologijos bei darbo su informaciniais šaltiniais, jų analize bei sinteze susietos, žinios ir gebėjimai.

SUMMARY

The Master's thesis consists of a theoretical description of the creative part - the interior of objects group - "INFOBOXES" and a video presentation of the work. The goals of the Master's work while analyzing the information sources are to reveal the functional, aesthetic leather art features, and to design and to execute interior for an art object - a modular composition of the leather. Interior sculptural group consists of nine box-shaped modules. The basic idea is to create a volumetric modular composition to convey the fundamental, material and spiritual culture as well as the idea of the importance of heritage and serve as decorative interior meaningful accent. The objects are made using natural leather. This 3D object can be the perfect accessory for the interior, providing environmental comfort, warmth and nobility.

The need to create decorative boxes resembling books and objects of a group inspired by the ambition to draw public attention to the traditional book as a reliable and the importance of long-lived information.

The theoretical part of the thesis analyzes the pattern origins and development of the chronology, the use of text and interpretation of works of applied art and the possibility of solutions of three-dimensional traditional and modern art interior objects.

This composition aims to convey the book as material and spiritual heritage of mankind guardian importance to develop modular compositions versatility, adaptability, note the use of the characters in works of art possibilities. At all times, human life is unthinkable without books – information storage, which – symbolize the mystery of life wisdom. The term container can be understood and appreciated by a materialistic and highly symbolic. At various times boxes have been used in various cases, but their modern purpose could be understood in the abstract way, even more diverse and meant to represent a conceptual art object.

During the creative process, the skills of design and modeling of volumetric, spatial forms, the knowledge of unique leather technology and work with information sources have been enhanced.

TURINYS

SANTRAUKA.....	4
SUMMARY.....	5
TURINYS.....	6
ĮVADAS.....	7
1. RAŠTAS – INFORMACIJOS NEŠĖJAS.....	13
1.1. Raštas nuo piktogramos iki fonetinių ženklų.....	13
1.2. Raštas šiuolaikinėje skaitmeninėje eroje.....	15
2. ŠRIFTO INTERPRETACIJOS TAIKOMAJAME MENE.....	17
2.1. Kaligrafija – rašto menas.....	17
2.2. Rašto ir vaizdo sintezė šiuolaikinių menininkų kūryboje.....	19
2.3. Meninių objektų estetinė ir informatyvinė funkcijos.....	22
3. TRADICIJOS IR MODERNUMO ASPEKTAI TAIKOMOJOJE DAILĖJE.....	23
3.1. Tradiciniai trimačiai meno objektai interjere.....	23
3.2. Šiuolaikiniai meninių interjero objektų sprendimai.....	28
4. INTERJERO ODOS OBJEKTŲ GRUPĖS „IŠMINTIES TALPYKLOS“ KONCEPCIJA IR MENINIO SPRENDIMO PAGRINDIMAS.....	31
4.1. Interjero meninių objektų grupės „IŠMINTIES TALPYKLOS“ koncepcija ir meninio sprendimo pagrindimas.....	31
4.2. Artimiausi prototipai, jų analizė.....	32
4.3. Meninio sprendimo paieškos: projektinis eskizas, maketai.....	35
4.4. Meninio objekto projektavimas ir įgyvendinimas.....	40
4.5. Įgyvendintos interjero meninių objektų grupės pristatymas fotosesijoje.....	46
IŠVADOS.....	51
REKOMENDACIJOS.....	52
LITERATŪROS SĄRAŠAS.....	53
PRIEDAI.....	56
1 Priedas. Interjero objektų grupė „IŠMINTIES TALPYKLOS“ erdviniai maketai.....	56
2 Priedas. Įdėjų generavimas - eskizai kompiuteriu.....	58
3 Priedas. Įgyvendintos interjero meninių objektų grupės pristatymas fotosesijoje.....	60
4 Priedas. CD su elektroniniu darbo variantu.....	64

IVADAS

Gyvenimas yra intensyvus, mokslo pasiekimai, technologijos ir atradimai sparčiai skverbiasi į mūsų kasdienybę. Žmones užlieja milžiniškas informacijos srautas, keičiasi asmeniniai santykiai, vertybiniai prioritetai, itin spartėjantis gyvenimo tempas dažniausiai užgožia esminius dalykus.

Meninės raiškos integracija – menų sintezė, bene svarbiausias naujojo meno bruožas. Žmogus privalo gilintis į meninį pasaulį, iš jo pasiimti viską, kas įmanoma, nieko neatstumdamas. Taigi esminis meniškumo bruožas – laisvė. Asmenybė tobulėja, pasiekia savo pilnatvę tik įveikdama pačią save, peržengdama savojo „Aš“ ribas.

Daugeliui žmonių pritrūksta suvokimo, fantazijos, o sąvoka „dėžė“ vertinama labai abstrakčiai ir vienaprasmiškai. Mažai kas susimasto, kad šiuolaikinė dėžė gali būti įvairialypė, traktuojama įvairesne prasme, turėti keletą funkcijų: ji gali būti ne tik funkcionalus daiktas, bet ir žaidybišku interjero dekoro elementu, skulptūra, instaliacija ir kt.

Poreikis paskatino sukurti dekoratyvių odos dėžių grupę, nes manau kad knygai pagrindinė paskirtis – tarnauti žmogui. Šį kūrybinį darbą įtakojo atliktas darbas studijų metu, kuriant odinę dėžę ir noras savitai perteikti, interpretuoti dėžes ne tik kaip funkcionalų daiktą, bet ir kaip meno kūrinį.

Darbo aktualumas:

Menas – vienintelė kultūros sritis, kur kaupiama emocinė vertybinė žmogaus patirtis. Žmogus turi išmokti teisingai iš naujo pažiūrėti į daiktą ne vien kaip į funkcionalų objektą, bet kaip ir į meno objektą. Odinės dėžės gali būti puikūs interjero aksesuarai, kurie suteiktu jaukumo, šilumos. Pagrindinė idėja sukurti iš odos turinę dėžių kompoziciją, kuri suteiktų interjerui ne tik išskirtinumą, bet ir būtų funkcionali. Siekiant spręsti tiek viešųjų, tiek buitinių interjerų estetinę aplinką, šis meno kūrinys gali būti pritaikytas mokymo ir verslo, visuomeninėse erdvėse, bibliotekose, eksponuojamas parodose. Dažniausiai stebime, kad formuojant estetinę aplinką interjeruose, apsiribojama būtinais interjero elementais, erdvių meniniam įprasminimui neskiriant pakankamai dėmesio. Visuotinai pripažįstama, kad aplinkos estetika turi teigiamą poveikį, ne tik žmogaus nuotaikai, bet ir darbingumui. Šis dekoratyvus meno objektas sukurtas ne tik atlikti estetinę funkciją, bet ir įprasminti interjero paskirtį, todėl panaudoti raidžių simboliai ir knygų tradiciniai siluetai tampriai sietūs su švietimu, mokymu, kultūrinių įstaigų veikla. Sukurtas dėžių komplektas yra originalus, vienetinis rankų darbo kūrinys, kuris be to atlieka ir estetinio tobulinimo funkciją. Tokie kūriniai yra reikalingi ir aktualūs šiam laikmečiui.

Darbo problema:

Knyga tai... tarsi ją apibūdinantį žodį nepaprastai sunku, nes knygos sąvoka labai plati. Pirmiausiai knygos puslapiai saugo rašto kodą. Ji – durys už kurių atsiveria praeities paslaptys, tai žinios sukauptos per ilgus amžius, tai lobis – saugantis pasaulio išmintį, kuri siejasi su didžiausiu dvasiniu turtu, tai – patikimumas, tvirtumas, stabilumas, saugumas, išmintis ir svarbiausia ilgaamžiškumas. Šioje masinės gamybos produktų rinkoje, kasdieninėje mechaniškai kuriamoje aplinkoje nesusimastome nei dėl unikalios estetikos, nei dėl ne itin kokybiškų neekologiškų medžiagų be stiliaus išskirtinumo, originalumo. Mano kaip mokytojos tikslas – ugdyti mąstančią, žinių trokštančią, kūrybingą asmenybę, puoselėti ir skatinti kiekvieno mokinio prigimties galias, padėti maksimaliai atskleisti ir išvystyti kūrybinius gebėjimus, pažinti ir išsiaiškinti savo poreikius bei galimybes.

Šiuolaikinių menininkų darbai yra labai įvairūs – stiliaus, formos, turinio, vizijos, idėjos bei jų atlikimo išraiškos atžvilgiu. Interjero kūryboje neaptikau panašaus pobūdžio objektų. Tokių kaip meno kūrinių, tiek užsienio, tiek Lietuvos menininkų kūryboje sutinkama itin retai. Dažniausiai niekas nesusimasto apie pradžios svarbą, nes visus domina pats vyksmas, procesas, o dar labiau galutinis rezultatas, tai yra baigtis. „IŠMINTIES TALPYKLOS“ – paskatintų žiūrovą ne tik vertinti meno kūrinį, ne tik kaip meninės plastikos objektą, bet kaip ir reikšmingo kultūrinio paveldo užuominą.

Raštas buvo svarbus visais laikais. Egiptiečiai prieš 5000 metų rašė ant papiruso – popieriaus, pagaminto iš nendrių - ritinių. Šimtus metų raštas buvo rašomas ranka. Spausdintą raštą IX a. išrado kinai, XV a. jis pasiekė Europą. Raidės, tekstas, šriftas sutinkamas ir vartojamas dokumentuose knygose, bet labai retai sutinkame meno kūriniuose ir ypač skulptūriniuose objektuose, kadangi skaitmeninių technologijų eroje, raidinio ir rašto materialinė išraiška tampa vis rečiau naudojama. Išsikelčiau tikslą skirtame meno interjero kūrinyje, panaudoti šrifto ir kaligrafijos elementus. Tai turėtų visuomenei priminti apie raidžių teksto simbolinę ir praktinę reikšmę, ir parodyti, kad skulptūriniuose, meniniuose sprendimuose galima panaudoti raides, teksto simbolius. Darbo tikslas – sukurti pasirinkta magistro darbo temą ir išsikelto idėją, išskirtinių formų, dydžių, spalvinio šrifto dekoravimo funkcionalus individualaus pobūdžio interjerui skirtus meninio odos dėžių grupės objektus.

Darbo objektas:

Erdvinė odos kompozicija interjerui, panaudojant knygos motyvus bei rašto elementus.

Šia kompozicija siekiama plėtoti modulinių kompozicijų universalumo, rašto simbolių, knygų formų, kaip kultūrinio paveldo elementų panaudojimas kompozicijoje. Patrauklia forma skatinama nuo skaitmeninių technologijų vis labiau priklausomus žmones prisiminti labiau pamirštą raštą ir knygą.

Hipotezė:

Tikėtina, kad dėžė, be savo tradicinės - talpyklos sampratos ir utilitarios paskirties, gali turėti filosofines, semantines ir kitas reikšmes. Dėžės formos interjero objektų funkcinė paskirtis tampa labiau simbolinė, jie pasižymi konceptualumu, minimalizmu, formos estetizmu, akcentuojamos jų estetinės savybės.

Darbo tikslai:

1. Išanalizavus informacinius šaltinius, atskleisti funkcinius, estetinius odos meno kūrinų ypatumus.
2. Suprojektuoti ir įvykdyti interjerui skirtą meno objektą – erdvinę odos kompoziciją bei parengti teorinį aprašą.

Darbo uždaviniai:

1. Išanalizuoti literatūrinius šaltinius apie odos dėžę kaip objektą interjero erdvėje;
2. Išnagrinėti trimačių meno kūrinų kilmę ir paskirtį;
3. Išanalizuoti tūrinius dėžių kompozicijos būdus, atlikti technologinius bandymus;
4. Susipažinti su tūrinių kompozicijų temomis kuriančių menininkų darbais. Pateikti jų darbų analogus ir pavyzdžius;
5. Nagrinėti tūrinių kompozicijų formas, ypatumus;
6. Suformuluoti meninių odos objektų idėja ir pagrįsti koncepciją;
7. Atlikti prieš projektines, eskizines, maketines paieškas, technologinius bandinius;
8. Įgyvendinti medžiagoje dėžių tūrinę kompoziciją „IŠMINTIES TALPYKLOS“;
9. Atlikti darbo fotosesiją ir sukurti video;
10. Sukurti temą atspindinti pristatymą.

Metodologija:

- 1. Funkcionalizmas** – (angl. functionalism, funkcional) modernios, šiuolaikinės architektūros, dizaino ir dailės meno kryptis, kurios esminis bruožas – funkcinis tikslingumas. (Garbačiauskas R., Tamošiūnas T. 2006., 29).
- 2. Konstruktyvizmas** – tai XX a. meno kryptis, kuriai būdingas funkcionalumas, racionalumas, technologijų išaukštinimas, būdingos naujumo formų paieškos. (Garbačiauskas R., Tamošiūnas T. 2006, 29).
- 3. Konceptualizmas** – XX a. moderniosios dailės kryptis, kuriai būdinga idėjų, koncepcijų menas (Universalus meno žodynas, 1998).
- 4. Haitekas** – tai XX a. II pusės architektūros ir dizaino kryptis, akcentuojanti technines naujoves bei erdvės ir formos estetiškumą.

Darbo metodai:

Teorinėje darbo dalyje naudojami metodai yra: literatūros šaltinių paieška, mokslinės literatūros, kitų menininkų kūrybos, panašiomis temomis, nagrinėjamas analogų ieškojimas ir studijos, duomenų rinkimas, duomenų analizė ir sisteminimas, išvadų sudarymas. Problemos formavimas, užduoties konkretizavimas, interpretavimas, analizė, paieška,

Praktinėje darbo dalyje: eskizų piešimas, technologinių mėginių darymas, maketavimas, kūrinio įgyvendinimas medžiagoje. Tūrinės kompozicijos fotosesija, grafinis projekto apipavidalinimas, eskizavimas, maketavimas, karkaso konstravimas, odos dekoravimo ir kitų apdailos technologinių bandinių atlikimas, naudotos kompiuterinės programos Corel Draw, Adobe Premier.

Magistro darbo etapai:

Pirmas semestras:

1. Darbo temos formulavimas;
2. Originalių sprendimų paieškos, susijusios su interjero objektu „dėžė – skulptūra“, analogų paieška ir analizė;
3. Darbo koncepcijos formavimas;
4. Taikomosios dailės parodų lankymas, dalyvavimas Dailės magistrų gynimuose.

Antras semestras:

1. Informacijos rinkimas, filosofinių, meninių, literatūrinių, internetinių šaltinių nagrinėjimas;
2. Idėjos paieška, temos subrandinimas;
3. Tyrimo problemos, objekto formulavimas, įvado parengimas;
4. Teorinės ir praktinės medžiagos, susijusios su darbo tema, rinkimas, analizė ir sisteminimas;
5. Eskizų piešimas, maketinės paėškos, technologinių pavyzdžių kūrimas.

Trečias semestras:

1. Eskizavimas kompiuterine programa Corel Draw;
2. Teorinės darbo dalies pildymas, koregavimas, užbaigimas;
3. Erdvinių maketų pasirinktu masteliu 1:3 atlikimas iš kartoninio popieriaus;
4. Galutinės interjero objektų grupės įgyvendinimas;
5. Kūrybinio darbo fotosesija;
6. Darbo video prezentacijos montavimas;
7. Pasiruošimas galutiniam magistro darbo gynimui.

Rezultatų naujumas:

„IŠMINTIES TALPYKLOS“ – tai originalus kūrybinis darbas. Išanalizavus kitus meninius sprendimus nebuvo rasta tokiu pat turinių dėžių kompozicijų. Kūrybinis darbas originalus tuo jog, buvo sukurta savita formos ir spalvų kompozicija, panaudotos tradicinės ir netradicinės technologijos jungtys. Kompozicijai išskirtinį efektą suteiks, meniniuose sprendimuose panaudotos raidės ir simboliai, kurių neaptikau kitų menininkų darbuose. Toks koncepcijos naujumas įvelkamas į medžiaginę būtį. Odos tūrinei kompozicijai stengiuosi surasti savitą idėjos raišką, perteikti kūrinio charakteristiką.

Teorinis darbo reikšmingumas:

Teoriniame darbe literatūros sisteminimas, analizavimas pasirinkta tema, gautų rezultatų įvardijimas, apibendrinimas papildoma teorinius duomenis.

Magistro darbo teorinėje dalyje apžvelgiamas skulptūrinis menas bei pristatomi darbo analogai, aprašoma temos traktuotė. Šiame teoriniame darbe atskleidžiamos dėžės – knygos kaip meno kūrinys ir interpretuojamos šrifto, kaligrafijos estetinę bei meninę funkciją. Taip pat atkreipti dėmesį, kad šriftas yra meno kūrinys – kaip skulptūra ar paveikslas.

Praktinis darbo reikšmingumas:

Magistro darbu siekiu perteikti idėja, kad estetinė meno raiška – moko suprasti, kaip geriau pažinti save. Ugdo stebėti aplinką bei ją vertinti.

Interjero dėžių kompozicija išspręstų šiuolaikinės individualios erdvės pritaikymo problemas, taip sukuriant originalią, universalią, išskirtinę aplinką. Tokiu būdu sprendžiamos erdvės išnaudojimo problemos. Originalus kūrybinis darbas gali būti pritaikytas kaip dekoratyvi interjero kompozicija.

Praktiniame darbe pritaikomos naujos technologijos, praplečiamos senųjų odos technologijų panaudojimo galimybės. Į šią odos tūrinę kompoziciją, atkreips žmonės, kurie domisi originaliu menu, interjero naujovėmis. Šiuo meno kūriniumi tikimasi parodyti, kad dėžės interjere išreiškia ne vien tik estetika, bet yra pilnos žmogaus gyvenimo paslapčių dėžės.

Darbo struktūra:

Darbo struktūra.

Teorinė dalis. Įraštas baigiamojo magistrinio darbo segtuvas (1 vnt.) ir CD. Teorinį darbą sudaro: Įvadas, 4 skyriai, išvados, literatūra, rekomendacijos ir priedai. Teorinio darbo apimtis be priedų – 58 psl. Iliustracijų skaičius – 78 pav. Teorinė dalis atspausdinta ant A4 formato spausdinimo lapų. Naudojama Microsoft Word 2007 kompiuterinė programa.

Kūrybinė dalis. 9 interjero objektų grupė „IŠMINTIES TALPYKLOS“ gabaritai: pirma dėžė 44,5x25 cm; antra dėžė 48x19 cm; trečia dėžė 64,5x19 cm; ketvirta dėžė 58x18 cm; penkta dėžė 55,5x19 cm; šešta dėžė 23,5x 24,2 cm; septinta dėžė 52x24,5 cm; aštunta dėžė 38,5x 24,8 cm; devinta dėžė 31x 24,6 cm.

Projektinė dalis. Dviejų minučių trukmės video pristatymas, kuriam sumontuoti buvo naudojamos Corel PHOTO PAINT, Windows Movie Maker kompiuterinėmis programomis.

1. RAŠTAS – INFORMACIJOS NEŠĖJAS

1.1. Raštas nuo piktogramos iki fonetinių ženklų

„Raštas – tai tik kitoks sakinės kalbos perteikimo būdas. Užrašius tą sakinę kalbą, žodžiai sustingsta. Vis dėlto ir užrašytas žodis lieka gyvas; įrėžtas medžio tošyje, akmenyje ar užrašytas popieriuje žodis ilgiau išsaugomas, pradeda savitą gyvenimą.“ (S. Žukas, 2003, p. 1).

Pagrindinė mintis, išreikšta Albino Kavaliausko tezėje “<...> raštas – kalbos palydovas – buvo sukurtas kaip žmogaus minčių, informacijos išreiškimo ir užfiksavimo priemonė. Apie šiuolaikinį raštą galima kalbėti kaip apie grafiniais ženklais užrašytą kalbą. Dėl rašto ir kalbos žmogus tapo civilizuotas. Rašto ženklais užrašyta kalba tampa bendravimo, žinių perdavimo priemone. Skaitytojas gali būti to paties laikmečio kaip ir tekstą rašantis žmogus, tačiau užrašyta informacija tampa prieinama ir gyvensiantiems žymiai vėlesniais laikais“ (A. Kavaliauskas, 2013, p. 8).

Galima teigti, kad raštas žmonijai suteikė didesnę bendravimo ir teksto prasmę kaip informacijos nešėjas, kuris lydi mus visą gyvenimą. „Plečiantis žmogaus patirčiai, gausėjant žinių, elementarūs garsai, rankų gestai, mimikos ženklai, paprasti daiktai tai pat įbrėžti žemėje ženklai tokie informacijos perteikimo būdai pasidarė nebepakankami. Reikėjo rašto, kuris visiškai atliktų komunikatyvinę (bendravimo, žinių perdavimo) ir memotechninę (įsiminimo) funkcijas. Susiformavęs senasis lotyniškasis alfabetas jau du tūkstančius metų yra naudojamas kaip nepakeičiama raštija. Plėtojantis tarptautiniams integraciniais ryšiams, kaip rimta problema iškyla kalbos ir rašto barjeras. Daromi bandymai sukurti naują bendravimo priemonę – tarptautinį raštą, pagrįstą ne fonetine, o prasmine, semantine kalbos struktūra. Tai būtų savotiškas grįžimas atgal nuo fonetinio prie logografinio rašto. Tačiau ar pavyks sukurti alternatyva tam, ką per tūkstančius metų sukūrė žmonijos genijus, lieka be atsako“ (A. Kavaliauskas, 2013, p. 8).

Apibendrinant galima būtų teigti, kad raštas neatsiejamas informacijos šaltinis, kuris vis tobulėjo ir įgavo reikalingumo prasmę, mūsų visuomenėje. Raštas, kuriuo šiandiena lengvai galime užrašyti kalbą, didysis laimėjimas besivystančioje žmogaus kultūroje. Rašto užuomazga pasirodė prieš keliasdešimt tūkstančių metų, tais žilosios senovės amžiais, kai protingasis žmogus sukūręs garsų kalbą, panorio mintis sutartiniais ženklais perduoti kitam taip tapo lengviau bendrauti, suprasti vienas kitą. Visi sutartiniai ženklai atsirado, žmonėms bendrai dirbant, bendrai kovojant už būvį, o tai naujas būdas perduoti žinias, kuriuo žmonės ėjo rašto link (1-2pav). Taip žmonija galėjo įamžinti papročius, tradicijas.

1. pav. Įvairios rašmenų formos.

2. pav. Įvairios rašmenų formos.

Pirmykštėse žmonių visuomenėse būta daugybė primityvaus „rašto“ tipų ir sistemų, dažniausia neturinčių jokių giminystės ryšių su mūsų dabartiniu raštu. „Neįtikėtina, tačiau raštą sukūrė pats žmogus. Dar sunkiau yra suvokti, kaip žmonija gyveno iki rašto atsiradimo. Yra nustatyta, kad rašto pradžios reikia ieškoti piešiniuose – piktogramose. Tačiau tikrąjį raštą, manoma, pirmieji panaudojo šumerų civilizacijos žmonės. Šumerai išpausdavo savo rašmenis molio lentelėje, todėl jų dantiraštis labai kampuotas ir šiurkštus. Įdomu yra tai, kad egiptiečių raštas atsirado visiškai nepriklausomai nuo šumerų rašto, nors hieroglifų pradžia kiek vėlesnė ir dantiraštis tuo metu Egipte

jau buvo žinomas. Nuo šumerų ir egiptiečių laikų susiformavo dar daugybė atskirų rašto formų. Pirmiausia – piktogramos, dantiraštis, hieroglifai, vėliau žmonės tobulėjo, atsirado kirilica, alfabetas – dabartinė mūsų abėcėlė ir daug kitų. Taip raštas atėjo ir iki mūsų“ (A. Pociūtė, 2011).

Žinoma, šiandienai mums sunku įsivaizduoti, kaip visa tai vyko, bet per raštą ir knygą atėjo iki mūsų dienų liudijimai apie žmonių likimus, kultūrą, miestus. Sunku suprasti, kaip visas pasaulis, žmonija gyvavo iki rašto atsiradimo.

Dauguma gramatologų įsitikinę, kad raidės išliks, kol bus gyvas nors vienas žmogus, turintis ką užrašyti. Nes būdas rašyti raidėmis išlaikė laiko bandymą. Tai neribotų kombinacijų galimybė. Tereikia įsiminti visai nedaug ženklų ir valdai informacijos upę. Raidė – tikras paprastumo stebuklas, prieinamas kiekvienam žmogui. (R. Neimantas, 1998, p. 53)

1.2. Raštas šiuolaikinėje skaitmeninėje eroje

Senais laikais žmonės gyveno bendruomenėmis, neretai toli vieni nuo kitų. Nors tuomet rašto ir knygų nebuvo, jie įvairiais būdais perduodavo žinią ar pavojaus signalą: mušdavo būgnus ar uždegdavo ant kalno didelį laužą ir dūmais perduodavo žinią. Kadangi pradėjo atsirasti tarp bendruomenių mainai, jiems reikėjo būdų, kaip lengviau ir paprasčiau susitarti tarpusavyje. Todėl atsirado bendravimo priemonė – raštas. Tačiau pirmą kartą žmogus prie šio atradimo ėjo palengva, apgraibomis, ieškodamas įvairių būdų tam įgyvendinti. Egzistuoja tiek įvairiausių primityvaus rašto tipų bei sistemų, kurios neturi jokios giminystės su dabartiniu raštu. Pirmą kartą žmogui tobulėjant nebepakako ankstesnių būdų perduoti žinioms, todėl jie pradėjo vartoti daiktų raštą, dar kitaip vadinamą krivulėmis. Jei norimam pranešimui pranešti tiko koks nors daiktas, tai tą daiktą įgalinti pasiuntiniai nunešdavo tiems gentainiams, kuriems jis būdavo skirtas. Krivulių buvo įvairiausių: jas darydavo iš ką tik nupjautos medžio šakos sausos nuopjovos, joje įraižius tam tikrus ženklus, iš akmens, metalo.

Pirmą kartą bendruomenėse buvo tai pat paplitęs ir mazgaraštis, kuris buvo padarytas iš įvairiaspalvių virvelių, sunertų ant lazdos. Jo esmę lėmė mazgo forma ir virvelės spalva. Jais buvo galima užrašyti skaičius ir žodžius. Taip pat mazgaraščio pagalba skaičiuodavo galvijus bandoje. Vienos spalvos virvutės tiko skaičiuoti bulius bandoje, kitos spalvos – karves, trečios – veršius ir t.t. Panaši rašto atmaina egzistavo ir tarp Šiaurės Amerikos indėnų, tik jie vietoj spalvotų virvelių naudojo įvairiaspalvius kiautus, surinktus upių pakrantėse.

Egzistavo dar viena rašto atmaina – tai piešiniai. Kadangi žmonės gyveno susiskirstę bendruomenėmis, tai piešiniai patogi sistema žinioms pranešti. Piešdavo ant uolų, urvuose ir kitose vietose. Kai kas piešinius vadina „akmeninėmis knygomis“. Visame pasaulyje gausu piešinių, kurie

vaizduoja žmonių gyvenimą senovėje. Iš tokių radinių galima sužinoti daug įdomių dalykų, pavyzdžiui, kaip rengėsi žmonės, kokius žvėris medžiojo, kokį gyvenimo būdą vedė. Iš paliktų kažkada gyvenusių žmonių pėdsakų galima sužinoti apie jų egzistavimą. Tai mums suteikia galimybę daugiau sužinoti apie savo šaknis, kilmę.

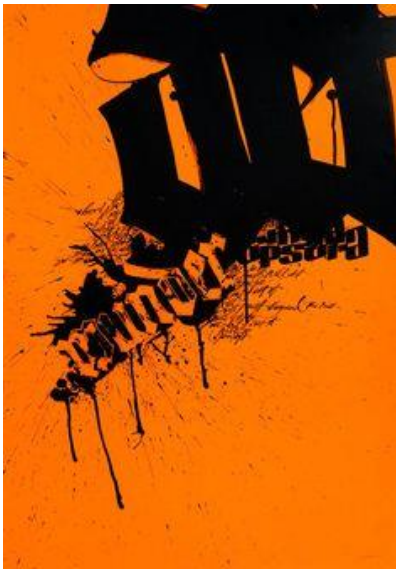
Nuo seno, žmogus norėjo bendrauti, jį domino supanti aplinka, kėlė smalsumą tai, kas nežinoma ar beveik nepastebima. Žmogui įgimta nestovėti vietoje, nuolat ieškoti to, kas įkvėptų jį tolesniam tobulėjimui. Juk kaip tik žmogus yra apdovanotas nepaprasta savybe nuolat siekti kažko daugiau, nei turi dabar. Ir tai būdinga ne tik šiuolaikiniam, bet ir senųjų laikų žmogui. Juk jei ne tas gyvenimo variklis, mes neturėtume visų išradimų, kurie ne tik palengvino žmogaus gyvenimą, bet ir leido jam augti, vystytis, tobulėti.

Apibendrinant galima teigti, kad šiuolaikinė visuomenė ima pamiršti knygą, raštą. Mokiniai nenoriai lankosi bibliotekose, nesistengia domėtis naujų knygų skaitymu, nors šiuolaikinė leidyba yra spalvinė ir kokybiška. Jaunimas mieliau užsiima kompiuteriniais žaidimais, daug laiko praleidžia prie televizoriaus žiūrėdami filmus, nei skaitydami knygas, kurios verstų susimąstyti apie savo elgesį ir subręsti pilnaverčiu žmogumi. Blogėja raštingumas, skursta mūsų kalba, rečiau skaitant knygas silpnėja mąstymas, kūrybiškumas, pasiduodami naujoms technologijoms nepajuntame, kaip patys sau kenkiame. Taip pat bėgant laikui daugelis šrifto elementų nyksta, bet praėjus laikotarpiui vėl grįžtame prie jų. Todėl kaligrafijos išmanymas padeda suprasti šrifto pobūdį, šiuolaikinį šriftą. Turbūt visi suprantame, kad meniškai ranka rašyti tekstai yra mielesni, individualesni bei šiltesni.

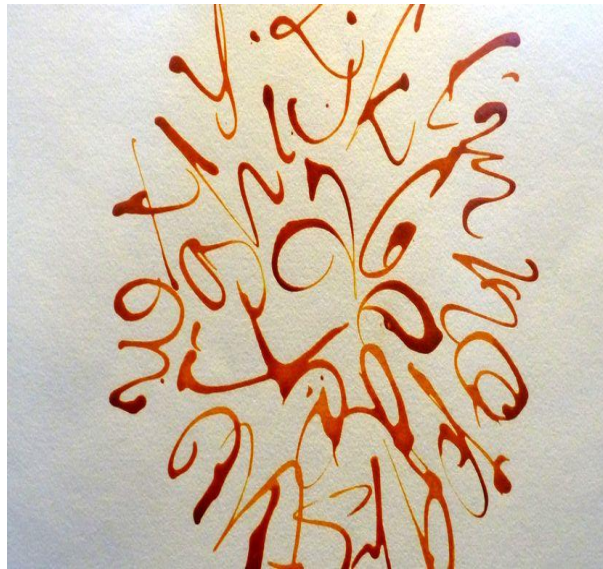
2. ŠRIFTO INTERPRETACIJOS TAIKOMAJAME MENE

2.1 Kaligrafija rašto menas

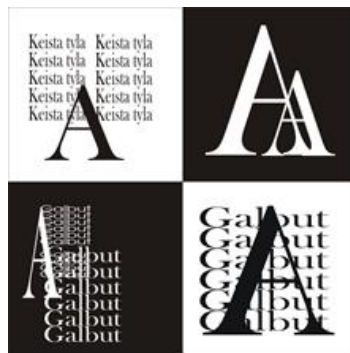
Dauguma net neįsivaizduoja, kad šriftas yra meno kūrinys – kaip paveikslas ar skulptūra (G. Šimoliūnienė 2004, p. 4). Šiuo metu kaligrafiją pakeitė naujos informacinės technologijos, anksčiau kaligrafiją skatino individualų žmogaus raštą, plėtojo šrifto meną. Šiuolaikinėje skubančioje visuomenėje, atsiradus naujoms technologijoms mokyklose vaikai nebemoka rašyti, nes nebeskiriama tiek laiko rašto estetikai. Tokį reiškinį įtakojo masiškas domėjimasis kompiuteriais. Tačiau ranka rašytas tekstas išlieka mielesnis ir turintis individualius bruožus, išryškinantis asmens savybes bei charakterio ypatumus. Kiekvienas parašytas žodis yra mažas žmogaus dvasios atvaizdas, grūdelis kultūros. Dailaus ir raiškaus rašymo menas vadinamas kaligrafija (gr. kaligraphia – dailyraštis) (G. Šimoliūnienė 2004, p. 4).

3 pav. Kaligrafija, Autorius Artmann Sigrid.

4 pav. Kaligrafija, Autorius Artmann Sigrid.

5 pav. Kaligrafija, Autorius nežinomas.

Kaligrafijos meno gali išmokti kiekvienas mokantis rašyti. Rašydami ranka mes laviname savo smegenų veiklą, ko nebūtų, galima pasakyti apie bendravimą kompiuteriu. Rašymas savo ranka padeda išlaikyti individualumą, išskirtinumą, būti kiek kitokiais nei aplinkiniai. Taip pat žmonėms, norintiems ugdyti savo dvasinį pasaulį – kaligrafija puiki terapijos ir asmenybės tobulėjimo priemonė.

6 pav. **Kaligrafija, Autorius nežinomas.**

7 pav. **Kaligrafija, Autorius nežinomas.**

Šriftas – laisva kūrybos sritis (7, 8, 9 pav), galinti peržengti taikomumo ribas ir tapti dvasinės kūrybos raiška. Kaligrafijos kūryba – neribota ji yra įvairių formų, dydžių, skirtingos ekspresijos, įvairios nuotaikos, žaismingumo. Kaligrafijos šriftas gali peržengti pritaikomumo ribas ir tapti dvasinės kūrybos raiška. Besidominančius šiuo menu žmones praturtėja tarpusavio bendravimu, bei dvasiniais ryšiais.

8 pav. **Kaligrafija, Autorius nežinomas.**

9 pav. **Kaligrafija, Autorius nežinomas.**

Šiuolaikinės kaligrafijos siekis – būti savarankišku menu. Vienokiu ar kitokiu įrankiu išvedžiotos raidės, formalūs ženklai jungiasi į žodžius, frazes, tekstus. Dailininkas kaligrafas suteikia žodžiams naują gyvenimą ir meno vaizdu išreiškia teksto idėją bei prasmę. Kaligrafijos kūrinys frazės ir žodžiai gali būti lengvai perskaitomi arba visiškai neįskaitomi, (10, 11 pav.) suvokiami tik kaip meniški, abstraktūs ženklai.

10 pav. Kaligrafija, Autorius nežinomas.

11 pav. Kaligrafija, Autorius nežinomas.

2.2. Rašto ir vaizdo sintezė šiuolaikinių menininkų kūryboje

Šiuolaikinių menininkų kūriniuose šrifto ženklai ir fragmentai suteikia kompozicijai gyvumo ir dinamiškumo. Todėl jie susijungia lyg ir nesuderinami dalykai: šriftas, dizainas, spalvos, psichologija ir kita.

12 pav. Raidės įspaudas odoje, Autorius Leonora Kuisienė.

Šios priemonės papildo viena kitą, suteikia šriftui daugiau efektų. Šrifto spalva veikdama meninę formą, sumažina arba padidina galimybę šriftą įskaityti. Taip pat būdama išraiškos priemone, daro estetinį poveikį.

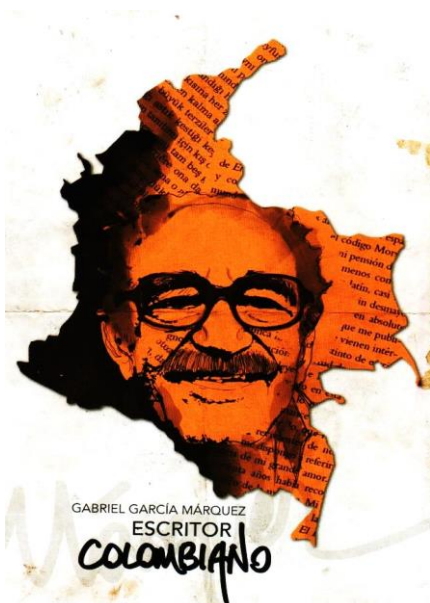
13 pav. Aušra Vaitiekūnaitė, 1998 m., Pano „Parašyk man“, 44x40 cm.

14 pav. Aušra Vaitiekūnaitė, 1998 m., Pano „Medžio ženklas“, 50x41 cm.

Kiekvienas autorius renkantis šriftą, atsižvelgia į jos formą, stilių, dydį. Kaip teigia G. Šimoliūnienė, „<...> šrifto formą esminę įtaką daro – veiksnys, kurį nulemia informacijos turinys ir autoriaus sumanymas (idėja)“ (G. Šimoliūnienė, 2004, p. 65).

Šiuolaikinių menininkų kūrinuose taip pat galima įžvelgti šrifto ritmą. Anot G. Šimoliūnienės, „<...> ritmas sukuriamas apgalvota raidžių, dėmių ir tarpų tarp raidžių kaita, žodžių ir eilučių išdėstymu, raidžių, eilučių bei kompozicijos geometrine ir optine proporcija, - visa linijine ir erdvine sandara“ (G. Šimoliūnienė, 2004, p. 55). Todėl šrifto ritmas meno kūrinuose suteikia žaismingumo, vaizdingumo, grožio įspūdį ir nuotaiką.

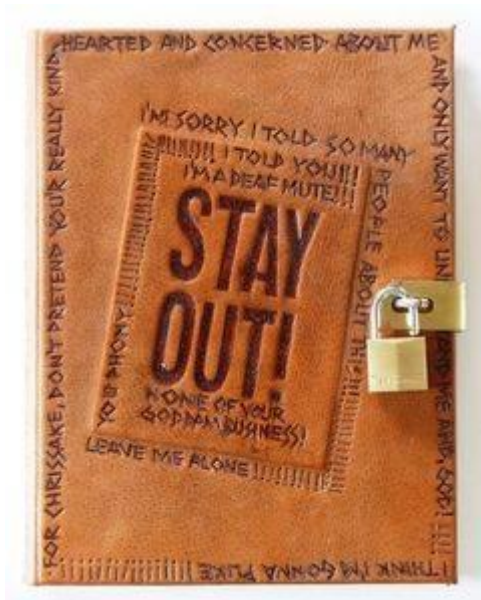

15 pav. Ozden Peiktas Turgut, 2014 m.

16 pav. Ozden Peiktas Turgut, 2014 m.

Daugeliui ritmas suprantamas kaip vienodų elementų išdėstymas ar kaip reguliarius meno elementų kartojimais. O dizaine, vaizduojamosiose menuose ritmas suprantamas kaip tam tikrų elementų pasikartojimas, kaitaliojimas, reiškiantis tam tikrais vidiniais kompozicijos dėsniniais. (G. Šiuokščius „Dizainas“, 2005, p. 82).

17 pav. Rašto įspaudas odoje, Autorius, Richard Tuttle, 2012 m.

18 pav. Raidžių įspaudai.

Šiuolaikiniai menininkai savo darbuose šriftą naudoja kaip daiktinę reikšmę tokie kaip objektai: raidės reikšmė – kalbos garsas, ženklų kombinacija – žodžiai ir sakiniai. Kiekvienas meno kūrinys reikalauja įvairovės, vienovės bei vieningos nuotaikos, kurią sukuria daugelis atspalvių, potėpių raiškos. (G. Šimoliūnienė „Šrifto grafika“, 2004, p. 53).

19 pav. Rašto įspaudas odoje. Autorius, Laura Wait.

20 pav. Šiuolaikinio dizaino odos daiktadėžė. Autorius, Virginija Giniotytė, Lietuva, 2000 m.

2.3. Knygos objektų estetinė ir informatyvinė funkcijos

Plačiąja prasme knyga kaip konceptualus meno objektas, interjero dekoru elementas, žinių nešėja, informacijos kaupėja. Meninis objektas – knyga gali atlikti menines, vaizdines ir estetines funkcijas. Toks objektas kaip knyga, ilgainiui tapo tikrais meno kūriniais, kuriose dominuoja stipri estetinė funkcija.

Knygos idėja, paskirtis, išvaizda susijusi su transformuotos knygos funkcija. Šiuolaikinės knygos siekis – sukurti meno kūrinį, turintį įtaigią plastinę kalbą. Daiktą, objektą ar meno kūrinį, medžiaga, gerai panaudojama, gali padaryti estetiškai vertingesnį. Todėl kiekviena medžiaga meno objekte turi reikšmės vaizdavimo būdai ir estetiškumui. Dailininkai vis laisviau ir drąsiau eksperimentuoja, ieškodami savitų knygos plastinių formų, netradicinių medžiagų.

Knyga kaip meno objektas atsiranda naujos medžiagos ir formos. Vietoje odos atsiranda tokios medžiagos kaip tekstilė, gipsas, plastikas, medis, geležis ir kitos. Knyga – objektas siejamas su konkrečiais daiktais, simboliais, alegorijomis, kuris atsiskleidžia per raštą ir tekstą.

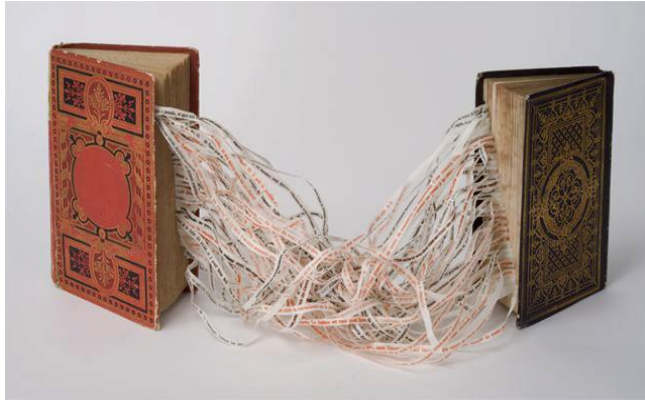
Šiuolaikiniai autoriai drąsiai transformuoja knygą suteikdami jai netikėtas formas. A. Stanke, Kanados menininkas kuriantis objektus iš medžio. Atkartojamos įvairių buities daiktų formos pvz.: supama knyga, kavamalė t.t. Kolumbijoje 2003 m. atidaryta paroda „Valgoma knyga“. Lietuvių autorių tai pat atspindi šiuolaikinės tendencijos. M. Karasikas – atverstos knygos asocijuojasi su rankomis.

21 pav. Knyga – meninis objektas, Autorius, A. Stanke, Kanada.

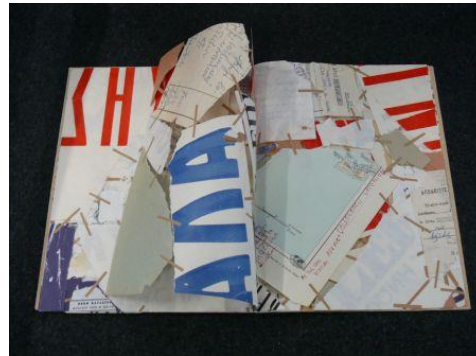
22 pav. Knyga – meninis objektas, Autorius, A. Stanke, Kanada.

23 pav. Knyga – meninis objektas, Autorius, M. Karsikas.

24 pav. Knyga – meninis objektas, Autorius, M. Karsikas.

25 pav. Knyga – meninis objektas, Autorius, Helfried Hagenberg.

3. TRADICIJOS IR MODERNUMO ASPEKTAI TAIKOMOJOJE DAILĖJE

3.1. Tradiciniai trimačiai meno objektai interjere

Odos apdorojimas priskiriamas prie seniausių žmonijos verslų. Pirmykštis odos išdirbimas, seniausi odos dirbiniai bei jų dekoras buvo labai paprasti. Laikui bėgant odos išdirbimas, odos gaminių ir jų apdailos technologija tobulėjo. Iš odos imta daryti ne tik diržus, krepšius, apsiaustus, bet ir dėklus lankams, strėlėms bei kitus reikalingus daiktus. Tobulėjo iš odos gaminami drabužiai ir apavas. Imta odos dirbinius dekoruoti: spalvinti, dažyti.

Senieji odos dirbiniai, skirtingai nuo metalo, keramikos, kaulo, ar gintaro dirbinių, mūsų laikmečio beveik nepasiekė dėl objektyvių priežasčių – oda yra neatspari atmosferos poveikiui: veikiama drėgmės, temperatūros kaitos ir mikroorganizmų suyra. Tačiau iš randamų įrankių, senovinių piešinių galime susidaryti apytikrą vaizdą apie tų laikų odos dirbinių gaminimo ir apdailos technologijas.

Patys seniausi mūsų laikus pasiekę odos dirbiniai siekia 1350 metus prieš Kristų. 1922 m. atradus Egipto faraono Tutanchamono kapavietę, joje be kitų daiktų, buvo aptikti apsiausto iš leopardo kailio likučiai, odos pagalvėlė sėdėti, odinis maišelis smulkiems reikmenims ir auksu puošti odiniai sandalai. Vertinant atrastų dirbinių pavyzdžius galima teigti, kad senovės Egipte odos meninis apdirbimas buvo aukšto lygio. A. Kavaliauskas (2003) teigė, kad: „Oda buvo dažoma įvairiomis spalvomis, dekoruojama įrėžtomis linijomis, perforuojama, aplikuojama, naudojamos metalinės dekoro detalės. Iš vėlesnių epochų išlikę negausūs odų dirbiniai leidžia susidaryti vaizdą, kaip keitėsi ir tobulėjo odos meninės apdailos būdai buvo būdingi įvairiems laikotarpiams.“

Bėgant amžiams, odiniai žmogaus garderobo priedai bei apyvokos daiktai keitėsi drauge su atsirandančiomis meno srovėmis, tobulėjo meninės apdailos technologijos. Kai kurie šiandieninių odinių sandalų, diržų, krepšių prototipai yra susiformavę gilioje senovėje ir iki mūsų dienų išliko mažai pakitusios konstrukcijos ir formos. A. Kavaliauskas (2003) teigė, kad: „Ano laikmečio odos dekoravimo technikos davė pradžią šiuolaikinei odos meninės apdailos technologijai.“

Keičiantis epochoms keitėsi ir odos išdirbimo ar dekoravimo būdai, būdingi meninės išraiškos stiliai. Statiniai, meno dirbiniai, drabužiai, buities apyvokos daiktai imami priskirti konkrečiam stiliui.

Senųjų epochų odos dirbiniai klasifikuojami pagal laikmetį ir faktinę priklausomybę konkrečiai vietai. Išskirtini senovės Egipto, senovės Graikijos, senovės Romos odiniai dirbiniai. Vėlesnėms epochoms būdingas meninių srovių atsiradimas, nulėmęs konkrečių stilių susiformavimą.

26 pav. Dokumentų dėžutė. Šiaurės Vokietija, 13 a. pab. Autorius, A. S.Drey, 10cm x 28 cm x 16 cm

27 pav. Knygos futliaras. Prancūzija, 13 a. pab. Autorius, H.G. Guterkunst 14cm x 8,5cm x 5cm

Menininko A. S. Drey (26 pav.) kūryboje dominuoja mediena aptraukta oda. Kraštai apsiūti, viduje pamušalas.

Furnitūros detalės jungiamos geležimi. Knygos futliaras odinis kurį sudaro du sluoksniai odos. Medinis korpusas apsiūtas oda (27 pav.).

Oda – tai nuostabi natūrali medžiaga, kurios savybės leidžia ne tik naudoti ją įvairios paskirties gaminiams, bet ir kurti dekoratyvinius, meniškus, įdomius darbus. Natūrali oda dėl savo prigimties išliks kaip ilgaamžė ir patikima medžiaga. Naudojant įvairias technikas, galima sukurti šiuolaikinius odinius, paveikslus, tūrinius objektus, kuriuos galima taikyti moderniam interjere.

Odininkystės vystymosi istorijoje seniausi žinomi tūrinės plastikos dirbiniai – odiniai vandens laikymo, gėrimo indai. Tai buteliai, bokalai, ąsočiai, statinės, šalmai, krepšiai ir daug kitų tūrinių daiktų. Visi šie gaminiai buvo tuščiaviduriai, o jų formą išlaikydavo standi ir stora augalinio rauginimo oda. Klasikinės odos tūrinės plastikos pavyzdžiu galima laikyti odos ąsotį, vadinamą „Black Jack“. Šis indas išsiskiria savo funkcionalumu ir išstobulinta forma, būdingą porceliano indams (O. Baker, 1951).

Iš odos taip pat buvo gaminami karkasai tūriniams objektams pvz.: dėžėms karkasai buvo daromi iš supresuotos odos lakštų, tokiu būdu gaminys pilnai būdavo odinis. Dabar naudojamos šios technologijos, tačiau tik tokių meistrų, kurie odininkystės meną, patirtį bei subtilybės perėmė iš protėvių.

Odos tūrinį objekto pagrindą sudaro labai svarbi odos savybė - elastingumas, suteikiantis plačias panaudojimo galimybes. Sudrėkinus augalinio rauginimo odą, ją galima tampyti, lankstyti, sukti ir kitais būdais deformuoti, tokiu būdu išgaunant įvairias erdvines formas. Išdžiovinus, oda sukietėja išlaikydama jai suteiktą formą.

Odos menas turi galias ir senas tradicijas. Visame pasaulyje ypač rytų šalyse odininkai kuria šiuolaikinį, besiremiantį ir senomis tradicijomis, odos meną. Taip puoselėjamos senosios odos technologijų savybės. Pirmosios meno apraiškos daugiausiai yra susijusios su taikomosios paskirties daiktais: tai buitiniai ir apeiginiai dirbiniai, puošti įvairia ornamentika, meniška galėjo būti ir pati daikto forma. Taikomasis menas atsirado žmonijos civilizacijos pradžioje iš daug amžių plėtojamo amato, verslo ir liaudies meno. Odos menas evoliucionavo iš buitinių dirbinių gamybos: apavo, arklio pakinktų, aprangos elementų. Išplitus krikščionybei, pradėtos įrišti ranka rašytos, o vėliau ir spausdintos knygos. Įsigalint dvarų kultūrai, dekoratyviniais elementais imta puošti rūmų ir dvarų interjerus, bažnyčių altorius, įvairius odos gaminius. Iš odos siūti galanterijos gaminiai. Bėgant laikui odos gaminiai įgavo netik funkcinę, bet ir meninę reikšmę.

28 pav. Dokumentų dėžutė. Autorius, Else Koch, 1330 m. 11cm x 21cm x 10cm

29 pav. Skrynia. Burgundas 15 šimtmečio pab., Autorius Adolf Loewi, Los Anđelas, 17cm x 30cm x 20cm.

Dokumentų dėžutė (28 pav.) laiškams arba archyvinei medžiagai sudėti. Medis derintas su oda, viduje įsiūtas kaštoninės spalvos atlasas. Furnitūros detalės jungiamos geležimi.

18 pav. Skrynios korpusas medinis aptrauktas oda. Furnitūros detalės jungiamos geležimi. Likusi dalis paausuta, tapyta.

Ilgą laiką taikomoji dailė buvo siejama su dekoru (ornamentu) ir traktuojama kaip dekoratyvinė. Tik XX a. pirmoje pusėje susiformavusios kūrybinės grupės Olandijoje ir Vokietijoje sutelkė dėmesį į daikto funkcijos ryšius su jo forma bei medžiaga ir davė pradžią šiuolaikiniam dizainui. Šiuo angliškos kilmės žodžiu (angl. design. projektuoti, konstruoti, braižyti) paprastai nusakoma: daiktinės aplinkos projektavimas ir daiktų (dažniausiai pramonės gaminių) meninis konstravimas, jų estetinės išvaizdos kūrimas. (J. Adomonis, 1994)

XX a. visos meno sritys įgavo didelį kaitos ir plitimo pagreitį. Pasikeitė meno tikslai ir raida bei pats požiūris į meną. Meno vertinimas pastarąjį laikmetį daugiausiai remiasi subjektyviu moralės vertybių supratimu. Technologijų raida išgriovė sienas tarp kultūrų, sudarydama sąlygas kultūrų sąveikai. Dėl to ėmė rasti globalizmo reiškiniai, kurie turėjo įtaką ir moderniojo meno raidai. To neišvengė ir odos menas.

30 pav. Skrynia Šventyklos priemonėms susidėti, Austrija 1440 m. Autorius Robert Geschenk 17cm x 21cm x 13 cm.

30 pav. Senovinės skrynios korpusas medinis, aptrauktas oda. Furnitūros detalės jungiamos geležimi. Pamušalas išklotas raudona ožio oda.

31 pav. Nuotakos dėžutė. Flanandija pab., 16 šimtmečio, Autorius Darmatadt, 19,5 cm x 23,5 cm x 16 cm.

Taikomasis odos menas neišvengiamai remiasi į sudėtingą technologinį pamatą: dažnai jo pagrindu formuojamas plastinis kūrinio efektas ar plečiamas semantinis suvokimo laukas.

Žmogaus rankų darbas, kuriant materialias vertybes, glaudžiai siejasi su jo dvasine veikla, pasireiškiančia įvairiose meno srityse. Šiandien meniškumo sąvoka taikoma labai plačiai. Dažnai sakoma: meniškai atlikta operacija, meniškai papuoštas vaišių stalas, meniškas kirpimas ir t.t. Meniškumas siejamas su gerai atliktu darbu ir grožiu. Bet tai dar ne menas. Jo prasmė ir visuomeninė svarba yra kur kas reikšmingesnė. Menas – tai žmogaus sąmonės ir pašmonės specifinė veikla, kurios tikslas savitai atspindėti tikrovę, formuoti visuomenės siekių idealą, ugdyti estetinius jausmus, tobulinti žmogų ir aplinką. (Adomonis, 1994).

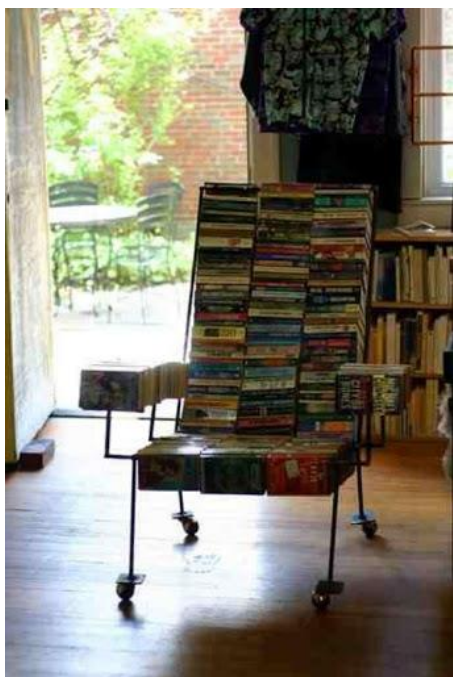
3.2. Šiuolaikiniai meninių interjero objektų sprendimai

Šiuolaikiški meniniai objektai interjeruose pasižymi funkcionalumu, išskirtinumu, dizainu, konceptualumu, įvairia spalvine gama, žaidžiama tekstūra, forma, dydžiu. Dažnai interjeruose derinamos odinės dėžės, kurios interjerui suteikia nuotaiką, ekspresiją. Dažniausiai ryškių spalvų oda aptrauktos dėžės išsiskiria formos paprastumu. Originalaus dizaino dėžės tinka įvairių stilių interjere. Odinės dėžės aptrauktos oda atrodo prabangiai, aristokratiškai. Net ir kietas karkasas ar korpusas odinės apdailos dėka įgauna ypatingą žavesį, elegantiškumą, skleidžia šilumą. Svarbiausios dėžių savybės - kokybė ir dizaino charakteristikos. Reikia neapsiriboti vien tik stačiakampio formos dėžėmis. Daugiakampės ir apvalios ir kitokių netradicinių formų dėžutės suteikia interjerui išskirtinumo.

32 pav. Odinė daiktadėžė, Autorius nežinomas.

Dėžių formos įvairios: nuo mažos iki didelės, nuo minimalaus iki gausaus dekoro, nuo klasiką ir tradiciją menančios iki modernios, nuo ryškiai ir kontrastingai dažytos odos iki natūralios nedažytos, nuo figūrinio dekoro piešinio iki abstraktaus, nuo medžiagą slepiančios iki ją pabrėžiančios. Bendrą eksponatų formų, dydžių, stilistikos, raiškos priemonių, motyvų bei naudojamų papildomų medžiagų įvairovę sunku kaip nors sugrupuoti, o juo labiau išskirti vieną akivaizdžią kryptį ar tendencijas. Daugumos šiuolaikinių dėžučių forma nepriklauso nuo turinio. Jos universalios, skirtos dėti bet ką: daiktas pritaikomas prie jų, o ne jos prie daiktų. Tokiu būdu nukrypstama nuo tradicinės dėžės traktuotės – link konceptualaus objekto, skulptūros interjere ar netgi utilitaraus daiktinės aplinkos objekto.

33 pav. Interjero objektas – knyga
krėslas, Autorius nežinomas

34 pav. Interjero objektas, Autorius nežinomas.
krėslas, Autorius nežinomas

Daiktą, objektą ar meno kūrinį, medžiaga, gerai panaudojama, gali padaryti estetiškai vertingesnį. Kaip ir kiekviena medžiaga meno objekte turi reikšmės vaizdavimo būdui ir estetiškumui (Grinius, 2002).

35 pav. Interjero objektas, Autorius nežinomas.

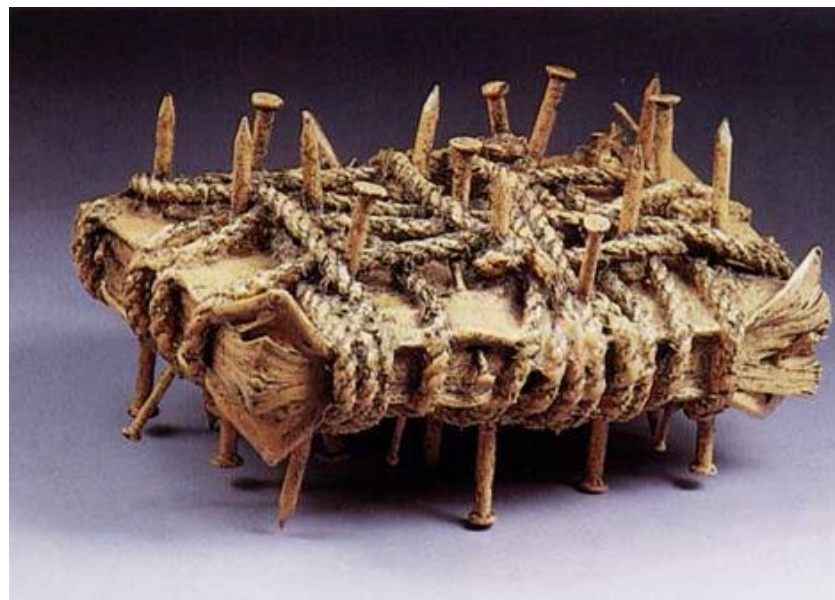

36 pav. Interjero objektas, Autorius nežinomas.

37 pav. Interjero objektas, Autorius nežinomas.

36, 37 pav. pavaizduoti interjero išskirtiniai objektai – knygos. Nors dominuoja skirtingos spalvos pagrindinis akcentas dėžės formos knyga. Tokią formą mums jau įprasta matyti, tačiau būdama ir tokia knyga turi savo žavesio.

38 pav. Interjero objektas, Autorius nežinomas.

4. INTERJERO ODOS OBJEKTŲ GRUPĖS „IŠMINTIES TALPYKLOS“ KONCEPCIJA IR MENINIO SPRENDIMO PAGRINDIMAS

4.1. Interjero meninių objektų grupės „IŠMINTIES TALPYKLOS“ koncepcija ir meninio sprendimo pagrindimas

Meno kūriniai yra vertinami todėl, kad žmogui jie gali suteikti daug estetinių išgyvenimų. Estetiniai išgyvenimai vaidina svarbų vaidmenį dėl savo dvejopos funkcijos: jie teigiama linkme formuoja savąjį „aš“ ir laiduoja humanistinį mąstymą todėl sakoma, kad meno kūriniai turi formuojančiosios galios ir suteikia estetinio pažinimo ir išminties. Gyvas konkretus pažinimas priklauso nuo aplinkinių faktorių. Nereikia manyti, kad pažinimas žmogaus gyvenime su kitais faktoriais yra susijęs tik išoriškai ir mechaniškai, kad valia ir instinktai, jausmai ir mąstymas yra savarankiški dalykai, kurie tik atsitiktinai susiduria žmogaus sieloje ir todėl negali esmingai veikti vienas kitą. Visi šie faktoriai priklauso nuo žmogaus, nuo gyvo organizmo vidinės vienybės ir todėl organiškai susiję vienas su kitu.

„IŠMINTIES TALPYKLOS“ – formuojant interjero meninių objektų grupės koncepciją, stengiamasi pažvelgti kitu kampu. Toks požiūris – tai tarsi priešingybė tradicinei knygai tiek funkcijos, tiek formos atžvilgiu. Knygos išlaisvintos iš tradicinės savo formos. Knygą įprastai įsivaizduojame, kaip tekstų ir puslapių visumą, kai gauni formacijos, versdamas puslapius. Jei knyga yra informacijos pateikėja, tai kiekvienas objektas, turintis savyje informacijos, gali būti laikomas knyga. Knyga traktuojama kaip daiktas, kaip laisvasis menas.

Išanalizavus daikto ir meno kūrinio tarpusavio santykį, pradinį darbo etapą pradėjau nuo įvairių šiuolaikinių menininkų kūrybinių darbų paieškos ir analizės. Pradėjus eskizuoti pradėjo aiškėti darbo vizija. Suformuota pagrindinė magistro darbo koncepcija, paruoštas teorinis aprašas ir sukurta interjero meninių objektų grupė. Šioje meninių objektų grupėje naudojamos trys natūralios gamtos spalvos: grafito juoda, šviesiai pilka ir šviesiai ruda. Pilka spalva - neutrali turinti daug šiltų atspalvių. Gerai dera su visomis chromatinėmis ir achromatinėmis spalvomis. Simbolizuoja neutralumą, ramybę, taikingumą, santūrumą ir nuolankumą. Ruda – žemės atspalvių spalva tai natūralūs rudi, rusvi gamtos tonai, turto, išminties, pusiausvyros, suteikia tvirtumo ir ilgaamžiškumo įspūdį. Ši spalva puikiai papildo dauguma kitų atspalvių.

Meninių objektų grupę sudaro devyni dėžės primenantys stačiakampės prizmės formos objektai, kurie viršuje užsibaigia stilizuotos atverstos knygos vaizdu, kurios odiniai puslapiai dekoruoti specialia karštos spaudos technika. Darbai sukurti naudojant natūralias medžiagas: kartoną, odą. Pasirinktas minimalistinis dekoras - laisvos tekstinės kompozicijos objektų viršutinėje dalyje

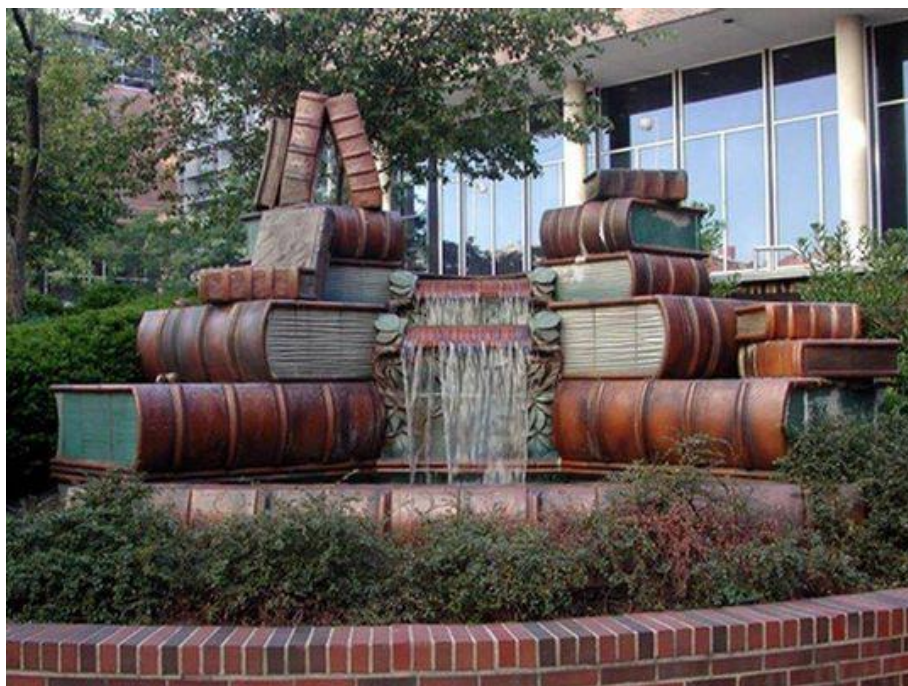
bei švelniai tonuoti raidžių reljefai ant tūrinių objektų šonų. Siekiama viską pateikti originaliai, savitai, atitrūkstant nuo realaus knygos vaizdinio.

Sakoma, kad pažinimui geriausiai atstovauja tikslieji mokslai, nes jie yra tobuliausi ir juose pažinimo esmė pasireiškia aiškiausiai. Kitos dvasinio pažinimo rūšys skiriasi nuo tikslaus mokslinio pažinimo ne tik kiekybiniu, bet ir kokybiniu atžvilgiu. Tai ne tik tikslus ir tobulas žinojimas, bet žinojimas, kuris esmingai skiriasi nuo matematinio žinojimo ir negali būti vertinamas remiantis pastaruoju.

Interjero meninių objektų grupės paskirtis būtų dekoratyvūs gaminiai, kurie atlieka estetinę funkciją. Jis skirtas individualiam interjerui, išsprendžiant erdvių problemas.

4.2. Artimiausi prototipai, jų analizė

Siekdama meninėmis priemonėmis perteikti išsikeltą temą, studijuota įvairi literatūra apie šiuolaikinį meną, analizuota šiuolaikinių menininkų kūryba, susipažinta su šio laikmečio skirtingų menininkų kūrybiniais tūriniais plastikos conceptualiais darbais.

39 pav. **Knygos motyvai meno kūrinuose, Autorius nežinomas.**

Kūrybinės darbo paieškas bei idėją inspiravo kitokia knygos, kaip meninio objekto, skulptūros ar instaliacijos traktuotė kitų menininkų kūrinuose bei interjero meniniai objektai, funkcionalios interjero dėžės. Meninio sprendimo paieškose stengtasi apjungti šias idėjas į vieną visumą. Kitų kūrėjų darbuose analogiškų idėjos sprendimų nebuvo rasta. Dauguma menininkų

improvizuoja dėžės-objekto, dėžės-skulptūros arba knygos-skulptūros temose. Pateiktuose prototipuose galima pastebėti tikrai įdomių improvizacijų knygos-objekto tematikoje.

40 pav. Knygos motyvai meno kūrinuose, Autorius Mike Stilkey.

Kaip ir kituose paveikslėliuose dominuoja ta pati klasikinė knygos – dėžės forma, bet išsiskirianti faktūriškumu, forma, dydžiu kuriai suteikia žaismingumo bei įdomumo. Nors dominuoja skirtingos spalvos, dydžiai, formos, pagrindinis principas knyga – erdvinis objektas.

41 pav. Meninis objektas – knyga, Autorius nežinomas.

42 pav. Knygos formos dėžutė, Autorius nežinomas.

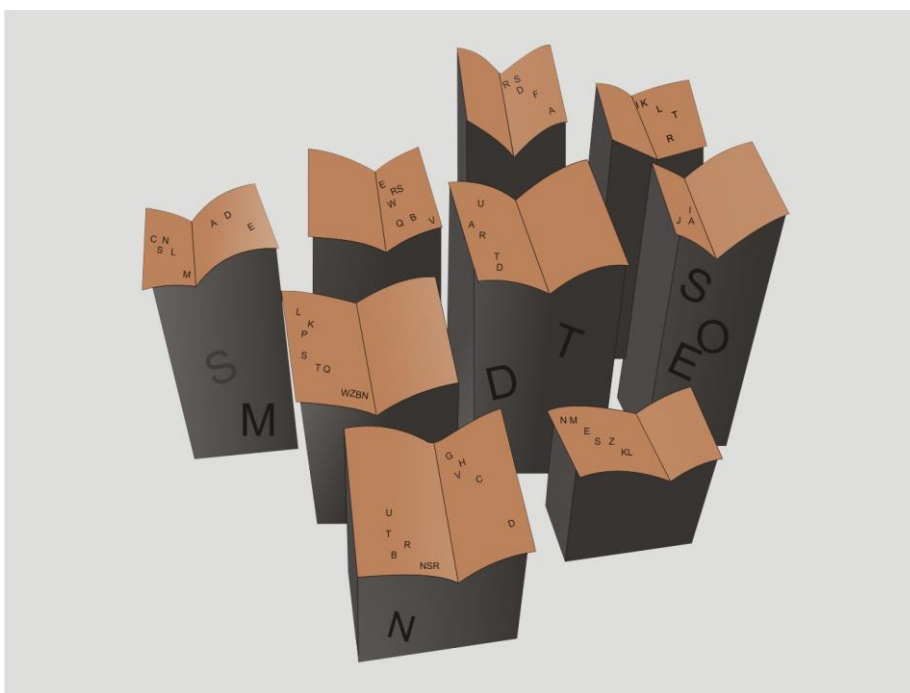
43, 44, 45 pav. Skulptūriniai objektai, Autoriai nežinomi.

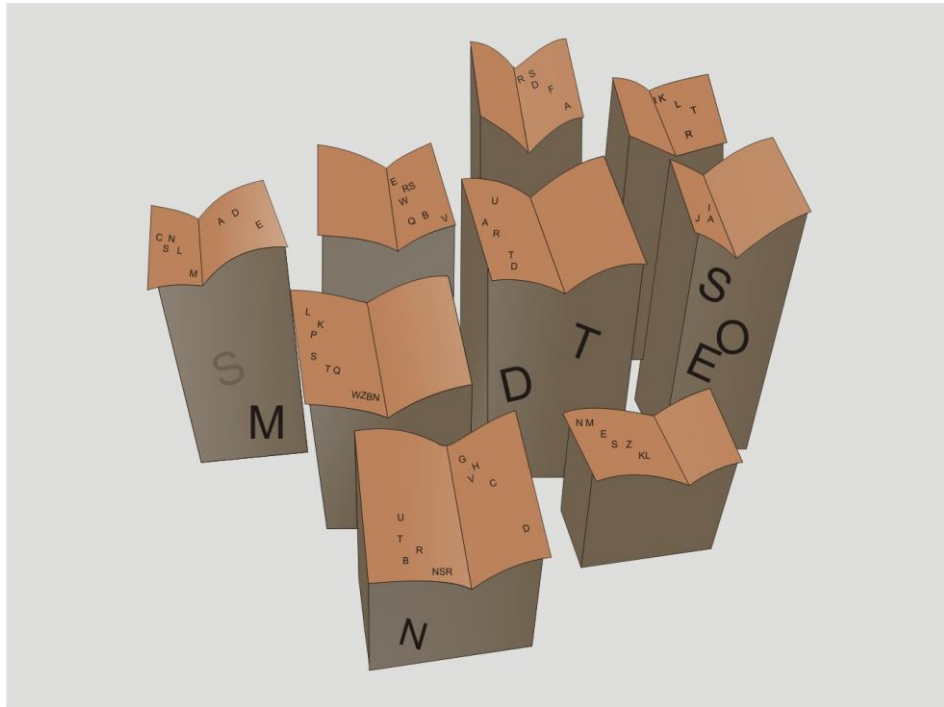
46, 47 pav. Interjero dėžių grupė „Rytų dvelksmas“ Autorius, Simona Trumpulytė.

4.3. Meninio sprendimo paieškos: projektiniai eskizai, maketai

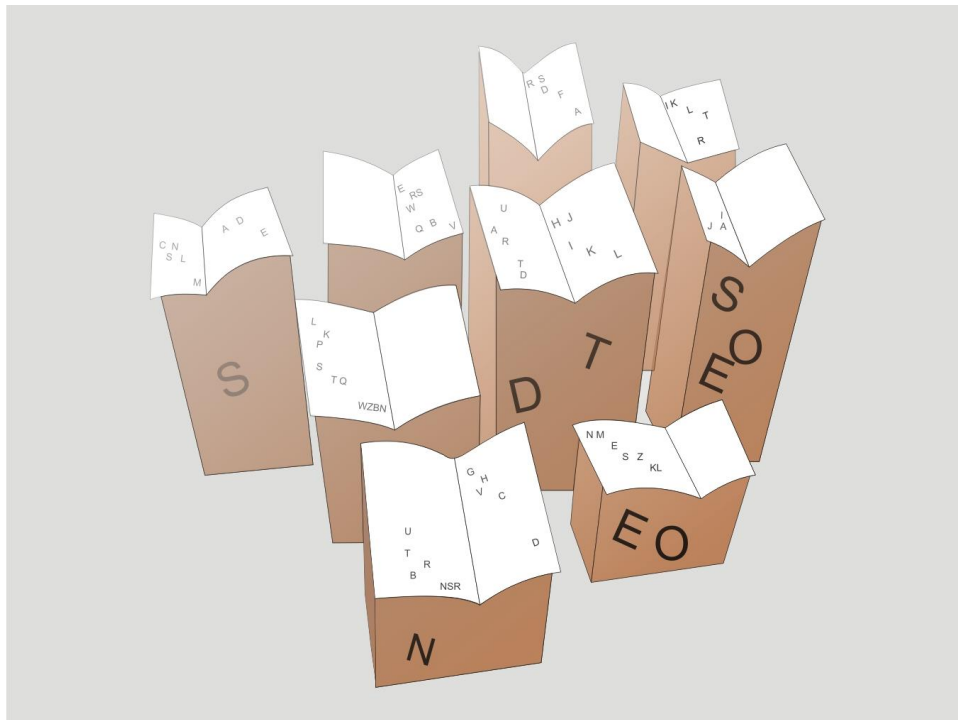
Projektuojant kūrybinį darbą, idėja buvo ilgai brandinta, vyko ilgos vizualinio sprendimo paieškos internete, žurnaluose. Pirmiausia buvo kuriami pirminiai eskizai pieštuku, atskleidžiantys idėją, formą, koncepciją bei paskirtį. Darbo eigoje buvo sukurti 9 tūrinių maketų variantai, kol atrandamas tinkamiausias sprendimas. Eskizai buvo projektuojami CoralDrawX3 ir PhotoShop kompiuterinėmis programomis. Šios programos dėkingos tuo, kad galima padaryti daug ieškojimų variantų spalviniuose sprendimuose, derinti elementus tarpusavyje, be to yra galimybė karpyti, pataisyti, kaitalioji detales, dydžius. Pirminiai tūriniai dėžės maketai buvo projektuojami iš 2 mm storio kartonų, pateikti prieduose (žr. 1 priedas). Visi maketai buvo projektuojami tiksliai masteliu 1:3.

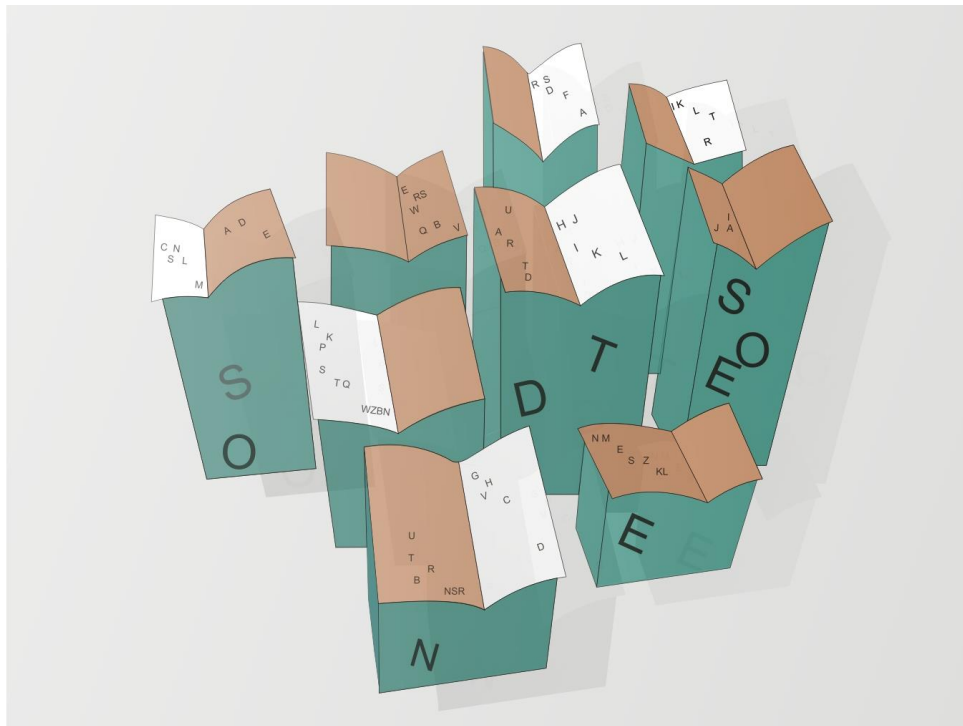
48 pav. Interjero objektų grupės projektinis sprendimas.

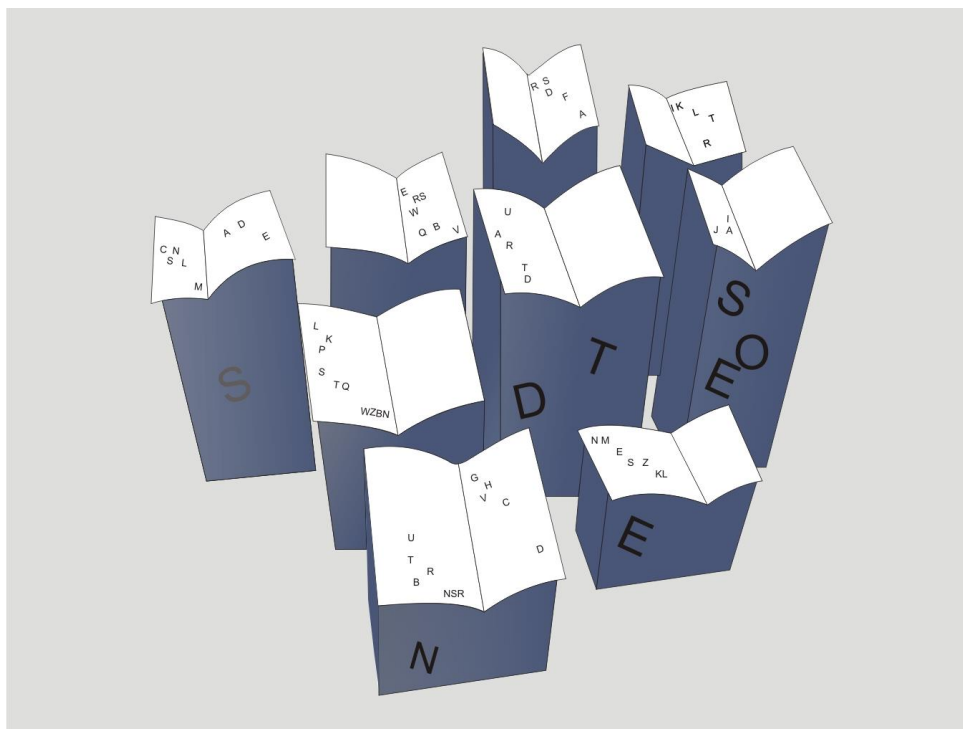
49 pav. Interjero objektų grupės projektinis sprendimas.

50 pav. Interjero objektų grupės projektinis sprendimas.

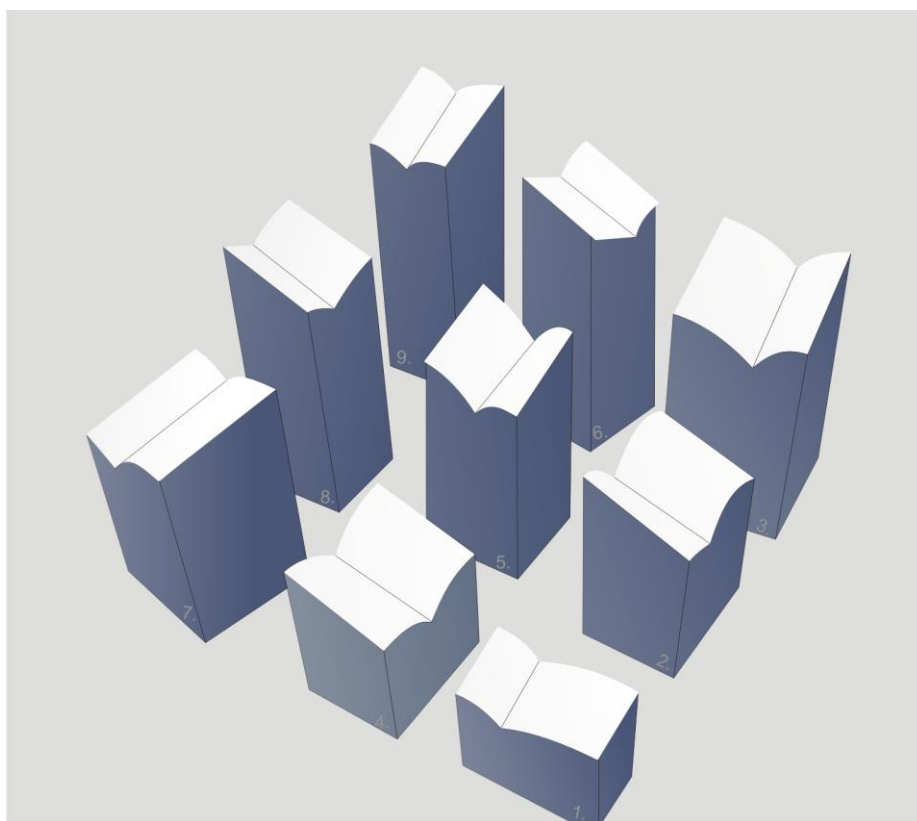
51 pav. Interjero objektų grupės projektinis sprendimas.

52 pav. Interjero objektų grupės projektinis sprendimas.

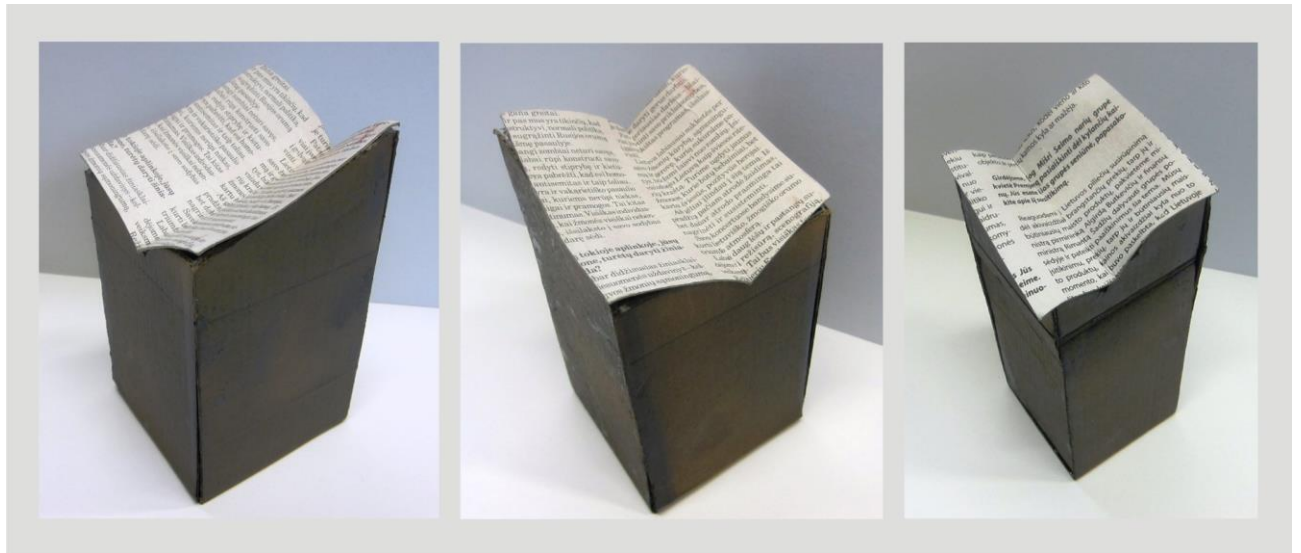
53 pav. Interjero objektų grupės projektinis sprendimas.

54 pav. Interjero objektų grupės projektinis sprendimas.

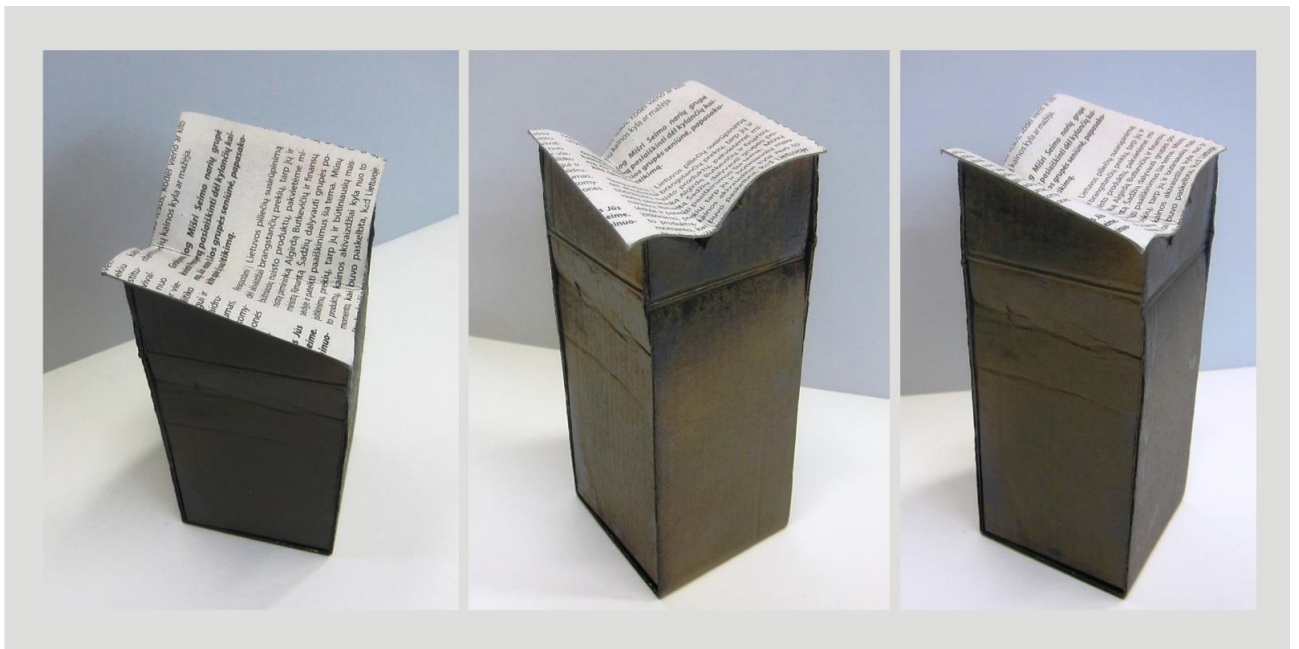
55 pav. „IŠMINTIES TALPYKLOS“ erdviniai maketai.

56 pav. „IŠMINTIES TALPYKLOS“ erdviniai maketai.

57 pav. „IŠMINTIES TALPYKLOS“ erdviniai maketai.

58 pav. „IŠMINTIES TALPYKLOS“ erdviniai maketai.

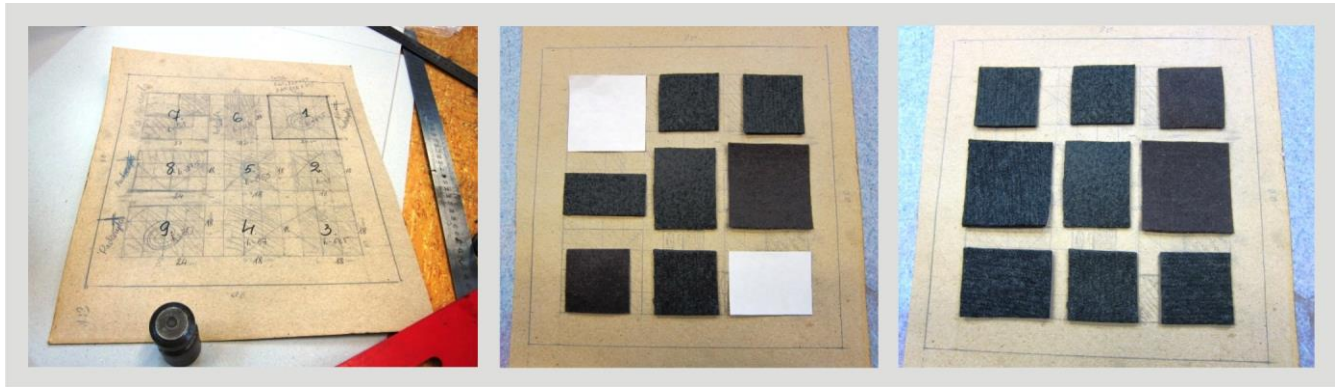
4.4. Meninio objekto projektavimas ir įgyvendinimas

1. Meninio sprendimo paieškos:

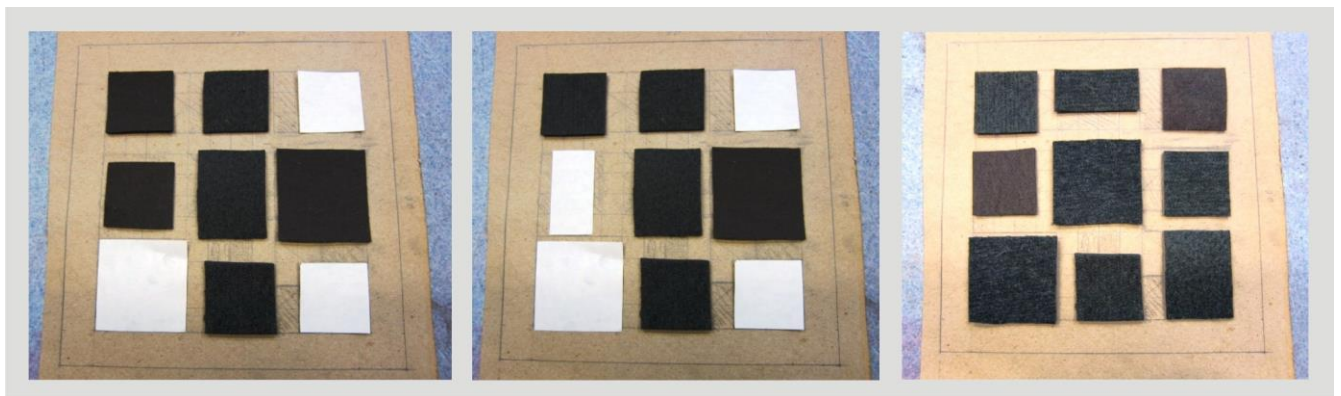
- Meninės formos paieškų eigoje analizuojant buvo sukurtas galutinis meninis sprendimas.
- Naudojantis sukurtais eskizais bei tūriniais gaminių maketais padidinamas ir apskaičiuojamas mastelis.

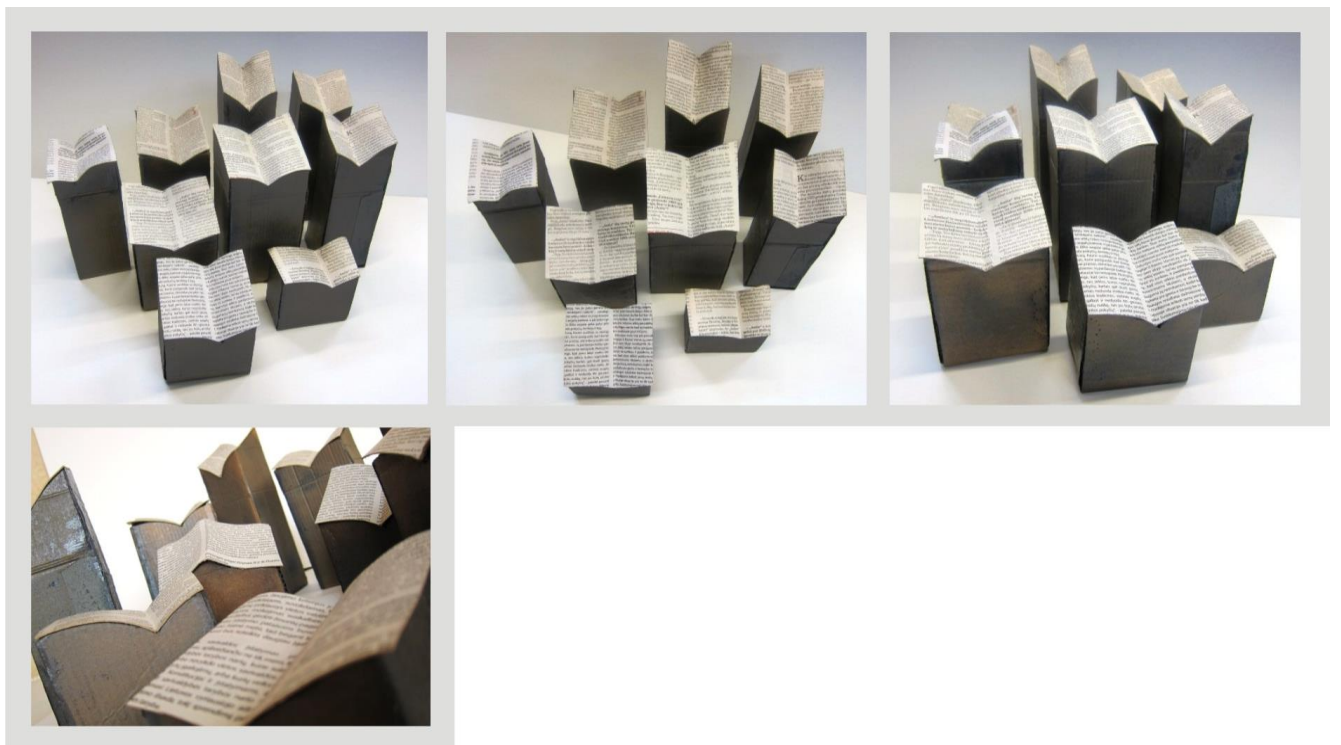
59 pav. Meninio sprendimo paieškos.

60 pav. Pirmieji meninio sprendimo eskizai.

61 pav. Tolimesnės paieškos.

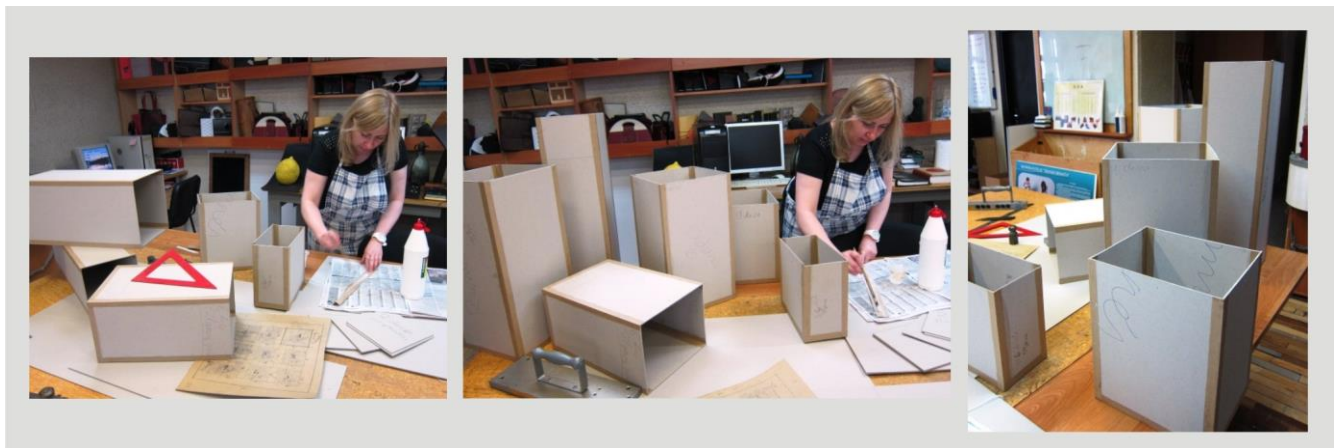
62 pav. Meninio sprendimo tūrinių objektų maketai.

2. Kartono detalių paruošimas:

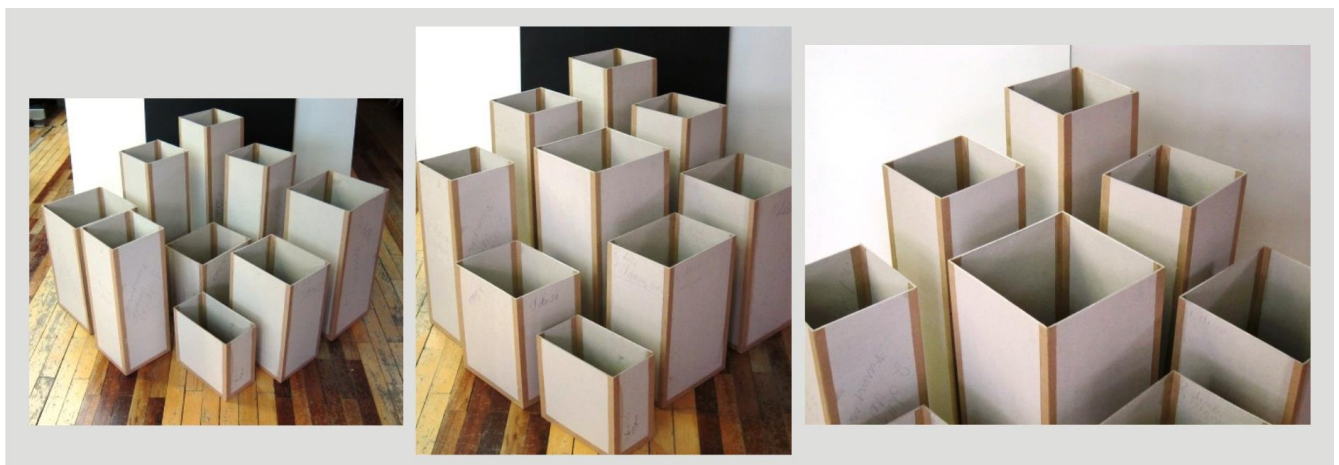
- Pasižymime apskaičiuotų detalių šonus ant kartono.
- Išpjaunamos iš kartono dėžių detalės.
- Iš kraft popieriaus išpjaunamos 3cm juostelės.

3. Dėžių kartono karkaso klijavimas:

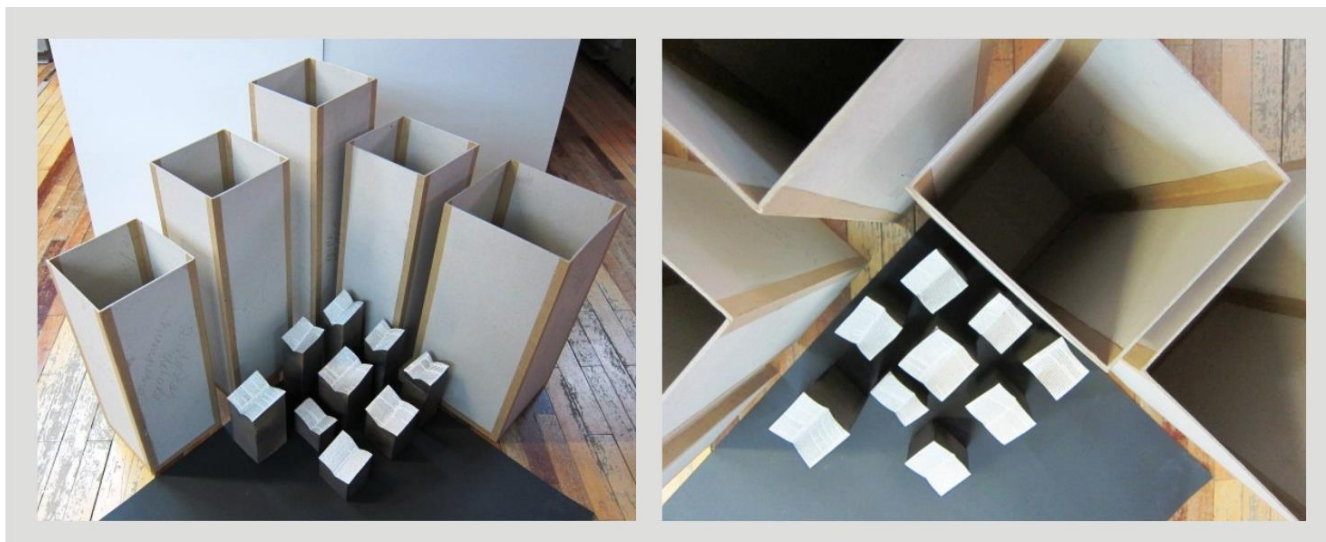
- Paimamos kartono dvi detalės, jos ištepamos lipalu.
- Kraft popierius ištepamas klėjais ir klijuojamas prie karkaso.
- Visos dėžių kraštinės sutvirtinamos kraft popierinėmis juostelėmis.

63 pav. Pjaunamos dėžių detalės, suklijuojamas kartonas, kraft popieriumi.

64 pav. Paliktos išdžiūti kartoninės dėžės.

65 pav. Kartoninės dėžės ir maketai.

66 pav. Klijuojamas kartonas, kraft popierius, dėžės korpuso viršus, keliais sluoksniais.

4. Dėžės korpuso viršaus išgavimas medžiagoje:

- Viršaus išgavimui klijuojame 1 mm ir 2,5 mm storio kartono popierių.
- Impregnuojame dėžės viršų popieriaus kliais.
- Apklijuojame kraftiniu popieriumi keliais sluoksniais.
- Lyginame lygintuvu, kad džiūtų ir būtų lygi forma.

5. Raidžių klijavimas ant knygų dėžių šonų:

- Įvairių raidžių dydžių spausdinimas ant popieriaus.

- Raidės klijuojamos ant 2mm kartono.
- Raidžių karpymas iš kartono ir klijavimas ant knygu dėžių karkasų.
- Vėl impregnuojamos dėžių šonų paviršius tapetiniais kljais.

67 pav. Odos kljavimas ant šoninių korpuso dėžių detalių.

6. Odinių detalių paruošimas:

- Ant odos gaminio pažymimos detalės.
- Peiliuko pagalba išpjauname visas reikiamas detales.
- Aštriu peiliu nuploniname visas reikiamas kraštines.

7. Odinių detalių kljavimas ant dėžių karkaso:

- Ištepame ant nugarinės odos pusės maišytus tapetinius ir lipalo kljus.
- Ištepame teptuku maišytus kljus ant dėžių karkaso detales.
- Klijuojame taip, kad neliktų ant odos iškilusių vadinamų puslių.

8. Viršutinių knygos dėžės korpuso aptraukimas:

- Ištepame paruoštus kljus ant odos ir viršutinio korpuso.
- Suklijavus viršutinį korpusą, palyginame su lygintuvu tas vietas kur susidarė odos pūslės.
- Lyginame užsidėję audinį ant odos, kad tolygiai pasidengtų.

9. Meninių objektų karkaso viršaus dekoravimas:

- Ant odos gaminio pažymimos detalės.
- Peiliuko pagalba išpjauname visas reikiamas detales.
- Oda impregnuojama lipalu, išdžiovinama.
- Karštu presu išgaunamas ant odos norimas raštas.

10. Baigiamoji darbo apdaila.

- Pastele paryškinamos raidės.
- Nuvalomos ir nuvaškuojamos odinių dėžių detalės.

68 pav. Dėžės aptrauktos oda.

4.5. Įgyvendintos interjero meninių objektų grupės pristatymas fotosesijoje

69 pav. Įgyvendintos interjero meninių objektų grupės „IŠMINTIES TALPYKLOS“ nuotraukos.

70 pav. Įgyvendintos interjero meninių objektų grupės „IŠMINTIES TALPYKLOS“ nuotraukos.

71 pav. Įgyvendintos interjero meninių objektų grupės „IŠMINTIES TALPYKLOS“ nuotraukos.

72 pav. Įgyvendintos interjero meninių objektų grupės „IŠMINTIES TALPYKLOS“ nuotraukos.

73 pav. Įgyvendintos interjero meninių objektų grupės „IŠMINTIES TALPYKLOS“ nuotraukos.

74 pav. Įgyvendintos interjero meninių objektų grupės „IŠMINTIES TALPYKLOS“ nuotraukos.

75 pav. Įgyvendintos interjero meninių objektų grupės „IŠMINTIES TALPYKLOS“ nuotraukos.

76 pav. Įgyvendintos interjero meninių objektų grupės „IŠMINTIES TALPYKLOS“ nuotraukos.

77 pav. Įgyvendintos interjero meninių objektų grupės „IŠMINTIES TALPYKLOS“ nuotraukos.

78 pav. Įgyvendintos interjero meninių objektų grupės „IŠMINTIES TALPYKLOS“ nuotraukos

IŠVADOS

1. Išsikeltas tikslas pasiektas - sukurta erdvinė interjero objektų kompozicija „IŠMINTIES TALPYKLOS“, kuri gali būti eksponuojama viešosiose erdvėse, bibliotekose, mokyklose.
2. Išanalizavusi neįtikėtina turtingą odinių dėžių istoriją, padariau išvadas, kad šiuolaikinės odos dėžės, kaip interjero objektai lyginant su ankstesnėmis epochomis, pasižymi universalumu, plačiausiomis pritaikomumo galimybėmis interjeruose. Galima pastebėti kaip vystėsi jų asortimentas, apipavidalinimas, technikos bei daugiafunkciškumas.
3. Analizuojant odinių dėžių asortimentą nuo seniausių iki šių laikų, sužinota, jog juos daugiausia kuria pasaulio menininkai. Lietuvoje šioje srityje kuriančių dailininkų yra nedaug, o jų naudojamos meninės išraiškos priemonės daug nuosaikesnės.
4. Analizuojant šiuolaikinių knygrišių darbus, pagrindinis tikslas buvo suprasti kokiais principais autoriai atskleidžia knygiškumą knygoje-objekte. Paaiškėjo jog knyga, savo forma bei paskirtimi gali būti neatpažystamai pakeista, dažnai neturinti tikslinės paskirties.
5. Kūrybinio darbo metu pagilintos žinias apie knygą-dėžę kaip meno objektą, jo daugiafunkciškumą ir pritaikomumą interjero erdvėje.
6. Atliekant kūrybinę darbo dalį pagilintos tūrinių ir erdviųjų formų projektavimo, modeliavimo, konstravimo, specifinės odos technologijos žinios ir gebėjimai.
7. Rengiant teorinę darbo dalį, vystomas darbas su informaciniais šaltiniais, jų analize bei sisteminimu susietos žinios, gebėjimai bei parengtas rašto darbas.
8. Atliekant vizualų kūrybinės dalies pateikimą, plėtojami komponavimo erdvėje, fotografavimo bei montavimo įgūdžiai. Pagilintos darbo žinios dirbant su CorelDrawX3, PhotoShop, Adobe Premier kompiuterinėmis programomis.
9. Kūrybinės paieškos atvėrė naujų, dar neatrastų išraiškos būdų, taip pat formavo meno supratimą, tobulėjo asmenybė.
10. Taikomojo meno objektai, kaip viena seniausių žmogaus kūrybinės, emocinės, jausmų ir minčių saviraiškos priemonių, moksleiviams gali tarnauti kaip veiksnys, skatinantis jų domėjimąsi interjero meniniais objektais, formuoti netradicinį požiūrį į knygą, domėjimąsi šiuolaikiniais dailininkų darbais.
11. Išsikelta darbo hipotezė patvirtinta: Dėžės formos interjero objektų funkcinė paskirtis tampa labiau simbolinė, jie pasižymi konceptualumu, minimalizmu, formos estetizmu, akcentuojamos jų estetiškos savybės.

REKOMENDACIJOS

Kūrybinis magistro darbas - interjero meninių objektų kolekcija „IŠMINTIES TALPYKLOS“ gali būti papildoma naujais tūriniais elementais ar tęsiant darbo koncepciją, sukuriamos naujos meno objektų grupės, pritaikant kitus meninės išraiškos būdus, tobulinant formų stilistiką, plastiškumą, pritaikant kitokias odos taurinimo technologijas.

Kūrybinio darbo žiūrovas, stebėdamas prieš save šias „minčių talpyklas“, gali savaip išvelgti jų prasmę, bet tuo pačiu lavinti meninį bei estetinį išprusimą. Taip pat tai paskatins domėjimąsi interjero objektų meniniais kūriniais puošiant viešas erdves bei ragins žmones prisiminti knygų skaitymą, bei prisidėti prie visuomenės skatinimo atsigręžti į jau primirštą tradicinę knygą ir su ja susietas vertybes.

Remiantis magistro darbo surinkta ir išanalizuota teorine medžiaga, gali būti rašomi straipsniai meno žurnaluose: „Dailė“, „Kultūros barai“, mokslo darbų žurnale „Kūrybos erdvės“ ir t.t.

Interjero meninių objektų grupė išspręstų didelių viešų erdvių tuštumos problemas, tikėtina jog suteiktų interjerui savitumo.

Interjero meninių objektų grupė gali būti demonstruojama taikomojo meno parodose, galerijose, bibliotekose bei eksponuojama kitose viešosiose miesto erdvėse. Darbą siūloma eksponuoti Šiaulių miesto dailės galerijoje po dailės magistrų gynimų, dalyvauti bibliotekose bei įvairiose rengiamose parodose, meno galerijose.

Su interjero objektų grupe „IŠMINTIES TALPYKLOS“ planuojama pretenduoti dalyvauti tarptautinėje knygos-objekto parodoje „Scripta Menen“ Taline (Estija) bei „Knygos meno“ bienalėje Vilniuje.

LITERATŪRA

1. Adomonis J. (2008). Nuo taško iki sintezės.
2. Baker O. (1951). Black Jacks and Leather Bottells. Didžioji Britanija.
3. Garbačiauskas R., Tamošiūnas T. (2006). Metodiniai patarimai rengiantiems dailės magistrantūros baigiamuosius darbus. Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla.
4. Grinius J. (2002). Grožis ir menas. Vilnius.
5. Kavaliauskas A. (2003). Odos technologija. Šiauliai.
6. Kapr. A. Schriftkunst. (1988). Dresden.
7. Lapinskienė L. (2006). Simbolių reikšmių žodynas. Kaunas. Leidykla „Magilė“
8. Mokslo ir enciklopedijų leidyklos centras. (2011). Vilnius.
9. Neimantas R. (1998). Nuo piktogramos iki raidės. Kaunas.
10. Ramonas K. (2009). Šriftas, Kaligrafija, Kronta.
11. Toy. M. (2003). XXI amžiaus interjero idėjos. Didžioji Britanija.
12. Šaulauskaitė D. M. (2007). Knygrišystė Lietuvoje. Šiaulių universiteto leidykla.
13. Šliogeris A. (1988). Daiktas ir menas. Vilnius.
14. Šimoliūnienė G. (2004). Šrifto grafika. Šiauliai. Šiaulių universiteto leidykla.
15. Šiukščius G. (2005). Dizainas. Menas, mokslas, technika. Vilnius. VDA leidykla.
16. Žukas S. (2003). Pirmoji lietuviška knyga ir jos literatūrinis kontekstas. Baltų lankų leidykla.

Prieigos per internetą:

1. Prieiga per internetą: <<http://www.theuniqueboutiquecompany.com/details/267/duo-of-luxury-leather-chests>>. [Žiūrėta 2015 - 03 - 24] (1 pav);
2. Prieiga per internetą: < <http://distance.sprc.lt/course/category.php?id=3> >. [Žiūrėta 2014 - 03 - 24] (2 pav);
3. Prieiga per internetą: < <http://arteide.org/it/user/register> >. [Žiūrėta 2014 - 04 - 10] (39 pav);
4. Prieiga per internetą: < <https://www.google.lt/#q=ART+BOX> >. [Žiūrėta 2014 - 04 - 10] (12 pav);
5. Prieiga per internetą: <http://www.cococozy.com/2010_03_01_archive.html>. [Žiūrėta 2014 - 04 - 10] (13 pav);
6. Prieiga per internetą: <<http://www.salesdealsuk.com/gifts/jewellery-boxes/mele-empres- bonded-leather-jewellery-box.html>>. [Žiūrėta 2014 - 04 - 10] (14 pav);
7. Prieiga per internetą: < <http://www.antiquebox.org/outer-leather-cases> >. [Žiūrėta 2014 - 04 - 12] (26 pav.);

8. Prieiga per internetą: <<http://www.gentlemans-shop.com/cufflink-watch-boxes/dulwich-heritage-black-leather-15-cufflink-box-70865>>. [Žiūrėta 2014 - 04 - 12] (28 pav.);
9. Prieiga per internetą: <<http://www.realsimple.com/home-organizing/organizing/best-jewelry-boxes-10000001540961/page4.html>>. [Žiūrėta 2014 - 04 - 20] (29 pav.);
10. Prieiga per internetą:
< http://www.wikiwand.com/lt/%C5%A0umer%C5%B3_ra%C5%A1tas >. [Žiūrėta 2014 - 04 - 22] (17 pav);
11. Prieiga per internetą: <<http://biblioteka.lt/galerija/lt/daile/taikomoji-daile/388-virginija-giniotyte>>. [Žiūrėta 2014 - 04 - 22] (18 pav);
12. Prieiga per internetą: < http://www.jmm-muziejus.lt/?tribe_events=creation-code-originality-synthesis-technique >. [Žiūrėta 2014 - 04 - 22] (30 pav.);
13. Prieiga per internetą: Ozden Pektas Turgut, 2014m., www.ozdenpektas.com [Žiūrėta 2014 - 04 - 22] (15, 16 pav.);
14. Prieiga per internetą: Read more at <http://www.darkroastedblend.com/2008/09/bittersweet-art-of-cutting-up-books.html#pEs4GGegZbSce2JE.99> [Žiūrėta 2015 - 04 - 22] (19, 20 pav);
15. Prieiga per internetą: <http://www.antiquebox.org/outer-leather-cases> [Žiūrėta 2015 - 04 - 22] (31 pav.);
16. Prieiga per internetą:
<http://www.kunst-und-kultur.de/index.php?Action=showMuseumExhibition&aId=20570>
[Žiūrėta 2015 - 04 - 23] (40 pav);
17. Prieiga per internetą:
<https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/236x/23/bb/4e/23bb4ec0755c58c7048d329ecabd5d16.jpg>
[Žiūrėta 2015 - 04 - 23] (25 pav);
18. Prieiga per internetą:
<https://www.offenbach.de/kultur-und-tourismus/stadtgeschichte/veranstaltungen/internationale-buch-und-schriftkunst.php>. [Žiūrėta 2015 - 08 - 17] (4 pav.);
19. Prieiga per internetą:
<http://www.kunst-und-kultur.de/index.php?Action=showMuseumExhibition&aId=20570>
[Žiūrėta 2015 - 08 - 17] (23 pav);
20. Prieiga per internetą: <http://www.antiquebox.org/outer-leather-cases>
[Žiūrėta 2015 - 09 - 24] (32 pav);
21. Prieiga per internetą: [GRAPHIC DESIGN, TYPOGRAPHY, CALLIGRAPHY on Pinterest | Calligraphy ... www.pinterest.com236 x 336leškoti pagal vaizdą](http://www.pinterest.com/236x336leškoti-pagal-vaizda/) [Žiūrėta 2015 - 10 - 24] (33 pav);

22. Prieiga per internetą:

<http://www.mutantSPACE.com/home-book-igloo-miler-lagos/book-igloo-art-installation/> [Žiūrėta 2015 - 10 - 24] (35 pav);

23. Prieiga per internetą: http://www.artmap.tv/news_detail.aspx?id=1206 [Žiūrėta 2015 - 10 - 24] (40, 41 pav);

24. Prieiga per internetą: <http://flickrhivemind.net/Tags/romansdesbois> [Žiūrėta 2015 - 10 - 24] (42 pav);

25. Prieiga per internetą: <http://www.vampandtramp.com/finepress/1/Su-Lund.html> [Žiūrėta 2015 - 10 - 24] (24 pav);

26. Prieiga per internetą:

<http://www.menokiemas.lt/archyvas/lt/right/K%C5%ABrybiniai+seminarai/2013-2/nuo-persijos-iki-islamo-salies/> [Žiūrėta 2015 - 10 - 29] (37 pav);

27. Prieiga per internetą:

<http://egluzecreativework.blogspot.lt/2011/03/srifto-kompozicija-die-komposition-der.html> [Žiūrėta 2015 - 11 - 29] (5 pav.);

28. Prieiga per internetą: [Internationale Buch- und Schriftkunst | Offenbach](http://www.offenbach.de)

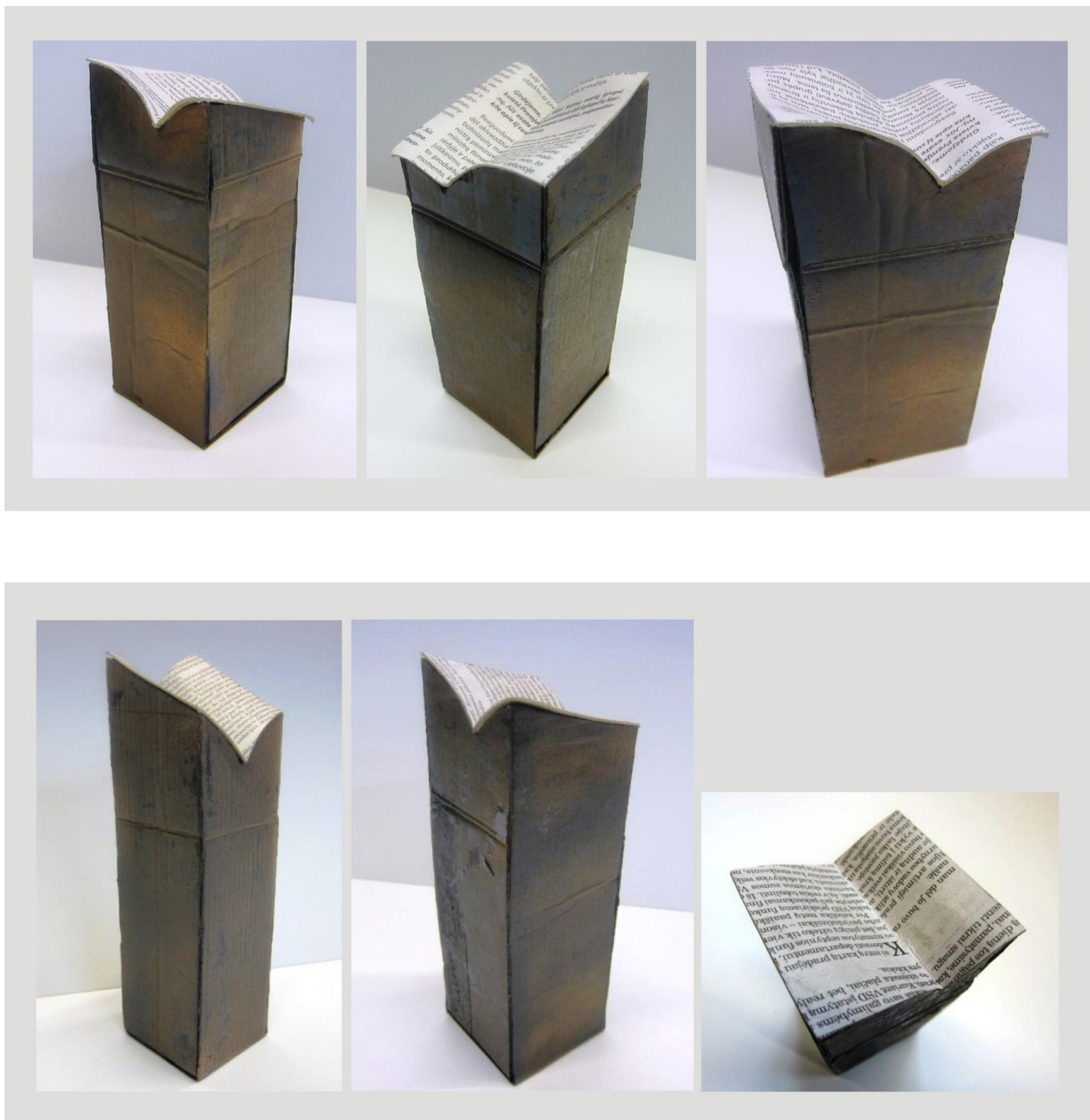
www.offenbach.de 828 × 518 Ieškoti pagal vaizdą

[Klingspormuseum - Museum für Buch- und Schriftkunst des 20 ...](http://www.kunst-und-kultur.de)

www.kunst-und-kultur.de 450 × 334 Ieškoti pagal vaizdą [Žiūrėta 2015 - 11 - 29] (38 pav);

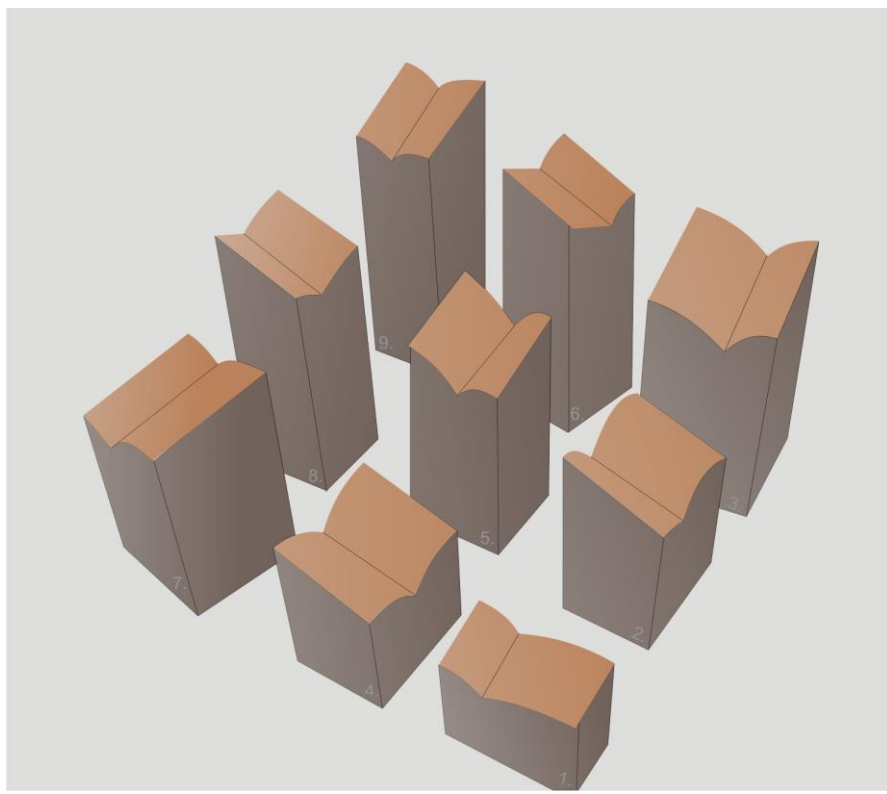
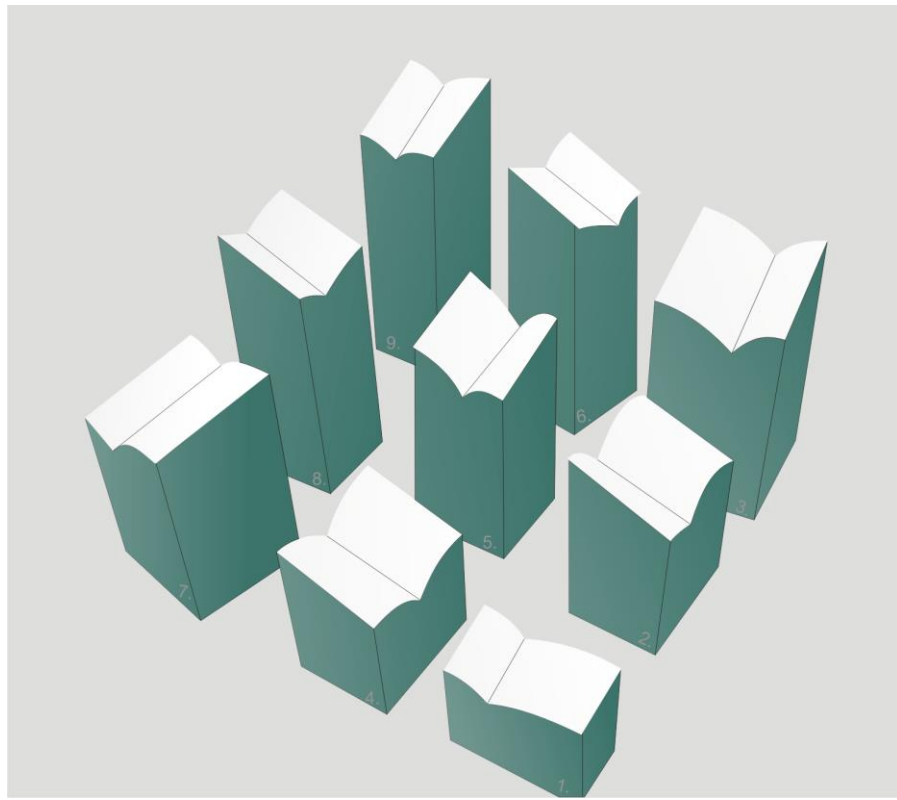
PRIEDAI

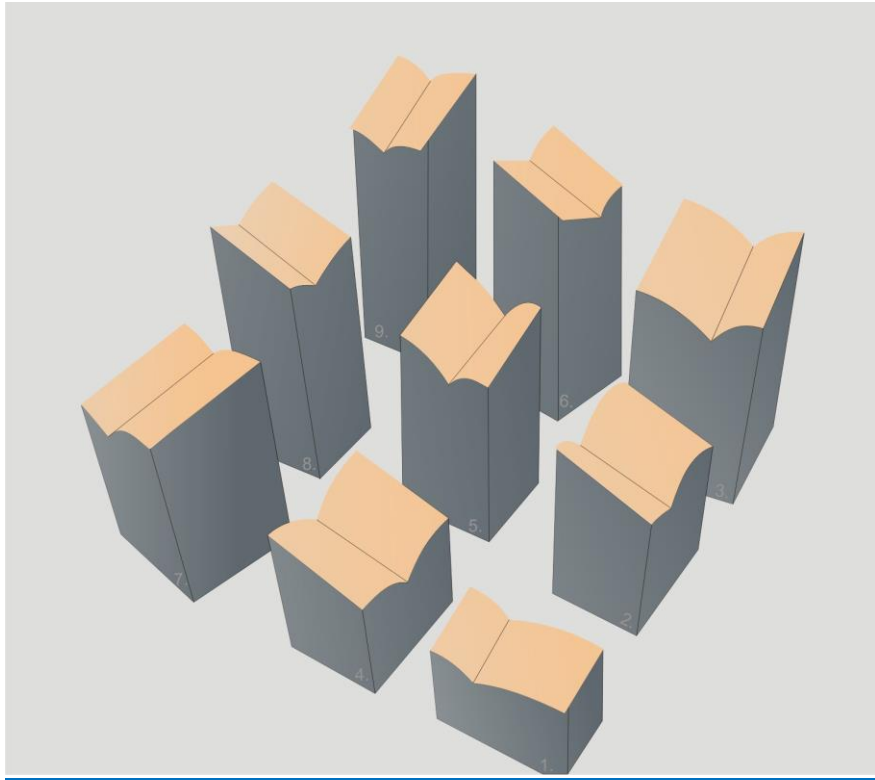
1 Priedas. Interjero objektų grupė „IŠMINTIES TALPYKLOS“ erdviniai maketai

2 Priedas. Įdėjų generavimas - eskizai kompiuteriu

3 Priedas. Įgyvendintos interjero meninių objektų grupės pristatymas fotosesijoje

4 Priedas. CD su elektroniniu darbo variantu